בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

ספֶר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

בְּרִיוֹן פוּן חִיזוּק, אֱמוּנָה און
פְּרַאקְטִישֶׁע עֵצוֹת פַאר'ן לֶעבְּן,
גֶעשְׁרִיבְּן דוּרְךְ רֹאשׁ יְשִׁיבַת תִּפְאֶרֶת
הַתּוֹרָה בְּרֶסְלֶב

אִידִישׁ

פַּרְשַׁת עֵקֶב

תשׁ"פ

היכל הקודש

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי Heichal Hakodesh Kiryas Breslev 181 Huschke Road Liberty NY 12747	**היכל הקודש וויליאמסבורג** Heichal Hakodesh Williamsburg 27 Skillman Street Brooklyn NY 11205 1-718-384-1652
היכל הקודש קרית יואל Heichal Hakodesh Kiryas Joel 8 Hayes Ct. Monroe NY 10950 1-845-467-5299	**היכל הקודש קרית יואל** Heichal Hakodesh Kiryas Joel 8 Premishlan Way. Monroe NY 10950 1-845-243-0563
היכל הקודש בארא פארק Heichal Hakodesh Boro Park 1011 41 Street Brooklyn NY 11219 1-718-384-1652	**היכל הקודש מאנסי** Heichal Hakodesh Monsey 32 Dolson Road Monsey NY 10952 1-347-733-7551

Visit Our Web Site:
www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

קול ברסלב **212-444-9191**	**חיזוק פאר די אידישע שטוב** **212-444-9169**

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי

אימעיל	**טעלעפאון מעסידזשינג**
chizikyomi@gmail.com	347-630-2876

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

ווִי נֶעמְט מֶען כֹּחַ צוּ דִי לַחַץ פוּן דִי הֵיילִיגֶע טֶעג? .... א

מַיין וַוייבּ לַיידְט שְׁרֶעקְלִיכֶע יְסוּרִים, ווִי אַזוֹי קֶענֶען מִיר זִיךְ דֶערְהַאלְטְן? .... ד

קֶען מֶען יוֹצֵא זַיין לִימוּד הַלָכָה מִיטְ'ן לֶערְנֶען קִיצוּר שֻׁלְחָן עָרוּךְ? .... ו

וָואס טוּ אִיךְ אַז מַיין מַאן גֶעטְרוֹיעֶט מִיר נִישְׁט?................ ז

ווִי אַזוֹי קֶען אִיךְ אוֹיפְקְלֶערְן מַיינֶע חֲבֵרִים נִישְׁט צוּ זַיין מְחוּצָפִּים? .... ט

אִיךְ גֶעבּ אִיבֶּער דִי לִימוּדִים פַאר מַיינֶע תַלְמִידִים.......... י

מֶעג מֶען שִׁיקְן אַ חָתָן-כַּלָה בִּילְד? .... יג

אַז אִיךְ בִּין נִישְׁט צְנִיעוּת'דִיג, אִיז מַיין דַאוֶונֶען שׁוֹין גָארְנִישְׁט וֶוערְד? .... יד

וָואס טוּט מֶען וֶוען דִי וַוייבּ גֶעבְּט אוֹיס אַסַאךְ גֶעלְט אָן רְשׁוּת? .... יז

ווִי אַזוֹי אִיז דִי רִיכְטִיגֶע וֶועג צוּ שְׁווִימֶען בִּצְנִיעוּת? .... כ

אַ פַּארְנוּמֶענֶע פְרוֹי זָאל עֶנְדֶערְשׁ דַאוֶוענֶען אָדֶער אִיז גֶענוּג דִי בְּרָכוֹת מִיט תְּהִלִים? .... כא

זָאל אִיךְ נָאכְגֶעבְּן פַאר מַיין מַאן וָואס ווִיל הָאבְּן אַ קָאמְפְּיוּטֶער אִין שְׁטוּבּ? .... כג

אִישׁ אֱמוּנוֹת

וֶוען אַ פְרוֹי שֶׁערְט זִיךְ דִי הָאר נֶעמְט זִי אַרָאפּ פוּן זִיךְ אַלֶע דִינִים .... א

בָּחוּרִים זָאלְן נִישְׁט הָאבְן טֶעלֶעפָאוֹנְס וָואס מֶען קֶען קוּקְן דֶערוֹיף מָאוִויס .... א

לֶערְן מִשְׁנַיוֹת, וֶועסְטוּ הָאבְן שֵׂכֶל וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן .... ב

נִישְׁט פָארְן מֶער וִוי צְוָואנְצִיג מַייל אַ שָׁעָה אִין שְׁטֶעטְל .... ג

אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעמְ'ס גֶעפִילְן .... ג

אַז דֶער שִׁידוּךְ הָאט זִיךְ נִישְׁט גֶעעֶנְדִיגְט - אִיז נָאךְ נִישְׁט עֶק וֶועלְט .... ד

וִוי אַזוֹי שְׁטַארְקְט מֶען זִיךְ? וִוי אַזוֹי נֶעמְט מֶען כֹּחַ אָנְצוּגֵיין אִין לֶעבְּן? .... ד

קֵיינֶער קֶען נִישְׁט רֶעדְן אִין מַיין נָאמֶען .... ו

אַז מֶען וִויל קוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל, זָאל מֶען נִישְׁט צֶעבְּרֶעכְן דֶעם שְׁטֶעטְל .... ז

מוֹצָאֵי שַׁבָּת קֶען אִיךְ נִישְׁט אוֹיפְנֶעמֶען קַיין מֶענְטְשְׁן .... ט

יֶעדֶער הָאט שְׁוֶוערֶע טֶעג, דִי קוּנְץ אִיז זִיךְ צוּ דֶערְהַאלְטְן אוּן נִישְׁט אַנְטְלוֹיפְן .... י

זַיין אִינְדֶערְהֵיים וֶוען מֶען דַארְף .... יא

זִיךְ אָפְּגֶעבְּן מִיט דִי מִקְוֶה .... יא

מַאכְן טִיקֶעטְס צוּ קוּמֶען צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ'ס צִיוּן .... יב

פְּרִישׁ זִיךְ אוֹיף אִין לִימוּד הַתּוֹרָה .... יב

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

ווִי נֶעמְט מֶען כֹּחַ צוּ דִי לַחַן פוּן דִי הֵיילִיגֶע טֶעג?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

עֶס קוּמְט דִי הֵיילִיגֶע טֶעג אוּן מַיין קָאפּ הוֹיבְּט מִיר אָן שְׁווִינְדְלֶען, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין כֹּחַ צוּ זַיין עֶרְנְסְט, צוּ מִתְפַּלֵל זַיין, צוּ דִי גַאנְצֶע רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוּן יוֹם כִּיפּוּר. יֶעדֶעס יָאר וַוארְט אִיךְ נָאר אַז דִי הֵיילִיגֶע טֶעג זָאל אַוֶועקְגֵיין, דִי לַחַן אַז אִיךְ וֵוייס "מֶען מוּז" זִיךְ אוֹיסְבֶּעטְן ווייל יֶעצְט שְׁרַייבְּט מֶען אָן דִי גַאנְצֶע יָאר, מַאכְט מִיר שׁוֹין יֶעצְט אָנְגֶעצוֹיגְן. עֶס אִיז אַ פַּאקְט אַז עֶס קוּמְט אַ מִשְׁפָּט אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעם, אָבֶּער עֶס בְּרֶענְגְט מִיר צוּ שְׁפִּירְן אַזוֹי ווִי אֵיינֶער פִּילְט פַּאר אַ מִשְׁפָּט, עֶר אִיז דֶערְשְׁרָאקְן אוּן נֶערְוֶועז.

אִיךְ וֵוייס אַז עֶרְלִיכֶע אִידְן ווִי אַייךְ זִינְגֶען זִיךְ אוּנְטֶער דִי נִיגוּנִים פוּן רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוּן דָאס בְּרֶענְגְט זֵיי שִׂמְחָה, אָבֶּער בַּיי מִיר אִיז פַארְקֶערְט; אַז אֵיינֶער הֵייבְּט אָן צוּ זִינְגֶען אַ תְּנוּעָה פוּן דִי הֵיילִיגֶע טֶעג דְרֵיידְט זִיךְ מִיר דִי קִישְׁקֶעס.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ג מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דִי הֵיילִיגֶע טֶעג זֶענֶען טֶעג פוּן רַחֲמִים; דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער ווייזְט זַיין רַחְמָנוּת, עֶר שְׁטֵייט אוּן וַוארְט מֶען זָאל תְּשׁוּבָה טוּן, מֶען זָאל פַארֶערְכְטְן אַלֶעס וָואס מֶען דַארְף פַארְעֶכְטְן. דִי הֵיילִיגֶע טֶעג זֶענֶען נִישְׁט קַיין שְׁרֶעקֶעדִיגֶע טֶעג, דָאס זֶענֶען טֶעג פוּן לִיבְּשַׁאפְט, עֶס אִיז אַ צַייט וָואס יֶעדֶער אֵיינֶער קֶען צוּקוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער הֵיילִיגֶער בַּעַל הַתַּנְיָא זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ זָאגְט (לִקּוּטֵי תּוֹרָה פַּרְשַׁת רְאֵה לב, ב), אַ מָשָׁל צוּ אַ גְרוֹיסֶער קֶענִיג וָואס זִיצְט אִין אַ מֶעכְטִיגֶע פַּאלַאץ, דֶעמָאלְט קֶענֶען נִישְׁט צוּקוּמֶען פְּשׁוּט'ע מֶענְטְשְׁן, עֶס אִיז נִישְׁטָא קֵיין וֶועג צוּצוּקוּמֶען צוּם קֶענִיג, אָבֶּער וֶוען דֶער קֶענִיג אִיז אִין פֶעלְד, דֶעמָאלְט קֶענֶען אַלֶע צוּקוּמֶען צוּ אִים, דֶעמָאלְט שְׁמֵייכְלְט דֶער קֶענִיג צוּ יֶעדְן אֵיינֶעם. זָאגְט דֶער הֵיילִיגֶער בַּעַל הַתַּנְיָא, חוֹדֶשׁ אֱלוּל אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַזוֹי וִוי אַ קֶענִיג אִין פֶעלְד, דֶעמָאלְט אִיז אַ צַייט וֶוען יֶעדֶער אֵיינֶער בַּאקוּמְט אַ שְׁמֵייכְל פוּנֶעם קֶענִיג, אָן קַיין אוּנְטֶערְשִׁיד וֶוער מֶען אִיז.

מֶענְטְשְׁן וֶוערְן פַארְלוֹירְן וֶוען עֶס קוּמֶען דִי הֵיילִיגֶע טֶעג וַוייל מֶען וֵוייסְט נִישְׁט וָואס צוּ טוּן, מֶען מֵיינְט מֶען דַארְף טוּן גְרוֹיסֶע עֲבוֹדוֹת; מֶען דַארְף פַאסְטְן, מֶען דַארְף זִיךְ אָפְּשֵׁיידְן פוּן דִי וֶועלְט אוּן וֶוען מֶען דֶערְזֶעט זִיךְ אַז מֶען טוּט גָארְנִישְׁט וֶוערְט מֶען זֵייעֶר בְּעַצְבוּת. אָבֶּער בֶּאֱמֶת אִיז זֵייעֶר גְרִינְג צוּ וֶוערְן נָאנְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶס אִיז זֵייעֶר גְרִינְג אָנְצוּקוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן עג): "מִי שֶׁרוֹצֶה לִזְכּוֹת לִתְשׁוּבָה, יִהְיֶה רָגִיל בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים", וֶוער עֶס ווִיל זוֹכֶה זַיין תְּשׁוּבָה צוּ טוּן, זָאל זָאגְן תְּהִלִּים. וַוייל יֶעדֶער אִיד ווִיל זַיין עֶרְלִיךְ אוּן טוּן דִי ווִילְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אָבֶּער נִישְׁט יֶעדֶער אִיז זוֹכֶה טַאקֶע צוּ וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד אוּן עֶס אִיז דָא אַפָּאר סִיבּוֹת דֶערְצוּ, אֵיינֶער הָאט בִּכְלַל נִישְׁט קַיין שׁוּם הִתְעוֹרְרוּת תְּשׁוּבָה צוּ טוּן, "וַאֲפִילוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הִתְעוֹרְרוּת לִתְשׁוּבָה, אֵינוֹ זוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל הָאוֹת וְהַשַּׁעַר שֶׁל תְּשׁוּבָה הַשַּׁיָּךְ לוֹ", אוּן אֲפִילוּ אֵיינֶער וָואס הָאט שׁוֹין יָא אַן הִתְעוֹרְרוּת תְּשׁוּבָה צוּ טוּן, וֵוייסְט עֶר נִישְׁט וָואס עֶר דַארְף טוּן, "וַאֲפִילוּ אִם מַגִּיעַ לְשָׁם, יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהַשַּׁעַר שֶׁל תְּשׁוּבָה סָגוּר, וּמֵחֲמַת כָּל זֶה אֵין הָאָדָם זוֹכֶה לִתְשׁוּבָה", אוּן אֲפִילוּ דֶער וָואס הָאט אַן הִתְעוֹרְרוּת תְּשׁוּבָה צוּ טוּן אוּן עֶר וֵוייסְט וָואס מֶען דַארְף טוּן צוּ וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, דַארְף עֶר נָאךְ אוֹיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין שְׁטַארְק אוּן נִישְׁט וֶוערְן צֶעבְּרָאכְן פוּן אַלֶע נִסְיוֹנוֹת אוּן שְׁטֶערוּנְגֶען וְכוּ' וְכוּ', זָאגְט דֶער רֶבִּי: "וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, אֲפִילוּ מִי שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם הִתְעוֹרְרוּת לִתְשׁוּבָה, הוּא מִתְעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה", וֶוען מֶען זָאגְט תְּהִלִּים, אֲפִילוּ מֶען הָאט נִישְׁט קַיין שׁוּם הִתְעוֹרְרוּת, וֶוערְט מֶען נִתְעוֹרֵר תְּשׁוּבָה צוּ טוּן אוּן מֶען וֵוייסְט וָואס מֶען הָאט צוּ טוּן, "וְגַם זוֹכֶה עַל יְדֵי תְּהִלִּים לְהַגִּיעַ אֶל הַשַּׁעַר וְאוֹת הַשַּׁיָּךְ לוֹ, וְלִפְתֹּחַ הַשַּׁעַר; נִמְצָא שֶׁזּוֹכֶה עַל יְדֵי תְּהִלִּים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה", מֶען קֶען אָנְגֵיין מִיט אַ מוֹרָא'דִיגֶע

שְׁטַארְקֵייט וְכוּ׳, בִּיז מֶען אִיז זוֹכֶה תְּשׁוּבָה צוּ טוּן אוּן וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

דֶערִיבֶּער זָאלְסְטוּ זֶען צוּ זָאגְן יֶעדְן טָאג תְּהִלִּים אוּן זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן; בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל רַחְמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִיר, עֶר זָאל דִיר מְקָרֵב זַיין צוּ אִים. מֶען קֶען זִיךְ גָארְנִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כה): "הִתְבּוֹדְדוּת הוּא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה וּגְדוֹלָה מִן הַכֹּל", הִתְבּוֹדְדוּת אִיז גְרֶעסֶער פוּן אַלֶע עֲבוֹדוֹת. אַ מֶענְטְשׁ זָאל זִיךְ מַאכְן אַ צַייט וָואס עֶר לָאזְט אַלֶעס אָפּ אוּן גֵיין אִין אַ פְּלַאץ וואוּ קֵיינֶער אִיז נִישְׁט דָארְט, "וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ בְּטְעָנוֹת וַאֲמַתְלָאוֹת, בְּדִבְרֵי חֵן וְרִצּוּי וּפִיּוּס, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיְּקָרְבוֹ אֵלָיו לַעֲבוֹדָתוֹ בֶּאֱמֶת", אוּן זִיךְ אוֹיסְשְׁמוּעֶסְן מִיטְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, זִיךְ אוֹיסְגִיסְן דָאס הַארְץ אוּן אִים בֶּעטְן: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הָאבּ שׁוֹין רַחְמָנוּת אוֹיף מִיר, זַיי מִיר מְקָרֵב צוּ דִיר**", מֶען זָאל רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף מַאמֶע לָשׁוֹן - אוֹיף דִי שְׁפְּרַאךְ וָואס מֶען אִיז צוּגֶעוואוֹינְט צוּ רֶעדְן, "כִּי בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ קָשֶׁה לוֹ לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ", ווייל אוֹיף לָשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ אִיז שְׁוֶוער אַרוֹיס צוּ בְּרֶענְגֶען אַלֶעס וָואס לִיגְט אוֹיפְ׳ן הַארְץ, "וְגַם אֵין הַלֵּב נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַדִּבּוּרִים, מֵחֲמַת שֶׁאֵינוֹ מֻרְגָּל כָּל כָּךְ בְּהַלָּשׁוֹן, כִּי אֵין דַּרְכֵּנוּ לְדַבֵּר בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ", ווייל מִיר רֶעדְן נִישְׁט קַיין לָשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ, דֶערְפַאר אִיז שְׁוֶוער זִיךְ אוֹיסְצוּרֶעדְן דָאס הַארְץ, "אֲבָל בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז שֶׁמְּסַפְּרִים וּמְדַבְּרִים בּוֹ, קַל וְקָרוֹב יוֹתֵר לְשַׁבֵּר לִבּוֹ", אוֹיפְ׳ן שְׁפְּרַאךְ וָואס מֶען רֶעדְט אִיז גְרִינְגֶער זִיךְ אוֹיס צוּ גִיסְן דָאס הַארְץ.

טוּ דִי עֲבוֹדָה גַאנְץ חוֹדֶשׁ אֱלוּל וֶועסְטוּ שְׁפִּירְן אַ נָאנְטְקֵייט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דוּ וֶועסְט שְׁפִּירְן עֶפֶּעס וָואס דוּ הָאסְט נָאךְ קֵיינְמָאל בֶּעפָאר נִישְׁט גֶעשְׁפִּירְט, דִי זִיסֶע גֶעשְׁמַאקֶע אַיינְגֶענֶעמֶע טַעַם וָואס צַדִּיקִים שְׁפִּירְן אִין גַּן עֵדֶן; דַיין לֶעבְּן וֶועט זַיין אָן לַחַץ, אָן פְּרֶעשׁוּר, דוּ וֶועסְט הֲנָאָה הָאבְּן פוּן דִי הֵיילִיגֶע טֶעג.

אַ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה!

...

מַיין וַוייבּ לַיידְט שְׁרֶעקְלִיכֶע יְסוּרִים, ווִי אַזוֹי קֶענֶען מִיר זִיךְ דֶערְהַאלְטְן?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

שׁוֹין אַ יָאר צַייט וָואס מַיין וַוייבּ לַיידְט אוֹיף אַרְטְרַייטִיס [דַּלֶּקֶת מִפְרָקִים], זִי אִיז מַמָּשׁ גֶעפַּיינִיגְט מִיט שְׁטַארְקֶע יְסוּרִים. אִיךְ הֶער דִי שִׁיעוּרִים פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א אוּן דָאס גֶעבְּט מִיר כֹּחַ צוּ זַיין סַיי אַ טַאטֶע אוּן סַיי אַ מַאמֶע פַאר מַיינֶע זִיבֶּעס קִינְדֶער קַיין עַיִן הָרָע, אָבֶּער מִיר שְׁפִּירְן אַז עֶס גֵייט שׁוֹין אַרִיבֶּער אַלֶע גְרֶענִיצְן.

אִיךְ מִיט מַיין וַוייבּ הַאלְטְן אִין אֵיין שְׁרַייעֶן אוּן וֵויינֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אָבֶּער אִיךְ שְׁפִּיר ווִי מִיר טַאפְּן אַ וַואנְט, אִיךְ זֶע נִישְׁט דֶעם וֶועג אַרוֹיס, אִיךְ שְׁפִּיר ווִי אִיךְ פַּאל שׁוֹין אַרַיין אִין יֵאוּשׁ, אִיךְ דַארְף חִיזּוּק זִיךְ צוּ קֶענֶען וַוייטֶער דֶערְהַאלְטְן.

יְיַשֵׁר כֹּחַ פַאר דִי גֶעוַואלְדִיגֶע שִׁיעוּרִים, אָן דֶעם וָואלְט אִיךְ זִיכֶער נִישְׁט גֶעקֶענְט אָנְגֵיין בִּיז יֶעצְט.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ – יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט זִיךְ נִישְׁט מְיַיאֵשׁ זַיין, מִיט תְּפִלָּה קֶען מֶען אַלֶעס פּוֹעֵל׳ן. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרָכוֹת לב:): ״אִם רוֹאֶה אָדָם שֶׁהִתְפַּלֵּל וְלֹא נֶעֱנָה, יַחְזוֹר וְיִתְפַּלֵּל״, וֶוען מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף אַ זַאךְ אוּן מֶען זֶעט אַז מֶען וֶוערְט נִישְׁט גֶעהָאלְפְן – זָאל מֶען נָאכְאַמָאל בֶּעטְן, אַזוֹי ווִי עֶס שְׁטֵייט (תְּהִלִּים כז, יד): ״קַוֵּה אֶל ה׳, חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל ה׳״; מֶען טָאר נִישְׁט אוֹיפְגֶעבְּן וֶוען מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען זֶעט נָאךְ נִישְׁט דִי יְשׁוּעָה, מֶען דַארְף וַוארְטְן אוּן וַוייטֶער בֶּעטְן בִּיז מֶען וֶוערְט גֶעהָאלְפְן.

וֶוען מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן דַארְף מֶען הָאבְּן זֵייעֶר אַסַאךְ סַבְלָנוּת וֶוען מֶען זֶעט אַז עֶס גֵייט אַרִיבֶּער אַ לַאנְגֶע צַייט אוּן מֶען זֶעט נָאךְ נִישְׁט דִי יְשׁוּעָה. מֶען דַארְף הָאבְּן אַסַאךְ סַבְלָנוּת נִישְׁט אוֹיפְצוּהֶערְן בֶּעטְן; וַוייל יֶעדֶע זַאךְ וָואס מֶען ווִיל פּוֹעֵל׳ן הָאט אַ סְכוּם ווִיפִיל תְּפִלָּה עֶס פָּאדֶערְט זִיךְ אוֹיף דֶעם.

מִיר גֶעפִינֶען בַּיי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, עֶר הָאט גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר ווִיל

אַרַיינְגֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; זָאגְן חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (דְּבָרִים רַבָּה יא, י): "מֹשֶׁה רַבֵּינוּ הָאט גֶעבֶּעטְן פִינְף הוּנְדֶערְט אוּן פוּפְצְן תְּפִילוֹת, אַזוֹיפִיל וִויפִיל דָאס וָוארְט 'וָאֶתְחַנַּן' בַּאטְרֶעפְט, וֶוען מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וָואלְט גֶעבֶּעטְן נָאךְ אֵיין תְּפִלָּה וָואלְט עֶר זוֹכֶה גֶעוֶוען אַרַיין צוּ גֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָבֶּער דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אִים גֶעזָאגְט (דְּבָרִים ג, כו): 'רַב לָךְ, אַל תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה', בֶּעט נִישְׁט מֶער אוֹיף דֶעם"; זֶעט מֶען פוּן דֶעם אַז מֶען טָאר נִישְׁט אָפְּלָאזְן תְּפִלָּה, מֶען דַארְף בֶּעטְן אֵיין מָאל אוּן נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל אָן אַן אוֹיפְהֶער, בִּיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְפְט.

נֶעמְט אַרַיין אִין אַייךְ דִי אֱמוּנָה, חַזֶר פַאר זִיךְ אוּן חַזֶר מִיט דַיין וַוייבּ: "וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט אִיז גוּט, אַלֶעס אִיז נָאר פַאר דִי טוֹבָה פוּנֶעם מֶענְטְשׁ. אוּן וֶוען מֶען פַארְשְׁטֵייט נִישְׁט דָאס גוּטְס, מֶען זֶעט נִישְׁט דָאס גוּטְס, מֶען זֶעט נָאר דָאס שְׁלֶעכְטְס - אִיז דָאס נָאר אַזוֹי פַאר אוּנְזֶערֶע אוֹיגְן, אָבֶּער בֶּאֱמֶת אִיז דָאס גוּט"; אַיי וֶועסְטוּ פְרֶעגְן, אוֹיבּ אִיז דָאס גוּט פַארְוָואס זָאל מֶען בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל מַאכְן אַנְדֶערְשׁ? וִוי אַזוֹי קֶען מֶען בֶּעטְן עֶר זָאל טוֹישְׁן וָואס עֶר טוּט - וֶוען אַלֶעס אִיז גוּט?! וַוייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֵייסְט אוּנְז מִיר זָאלְן אִים בֶּעטְן, מִיר זָאלְן אִים מוּטְשֶׁען עֶר זָאל מַאכְן אַזַא סָארְט גוּט וָואס מִיר זֶעעֶן דָאס גוּטְס מִיט אוּנְזֶערֶע אוֹיגְן, אָבֶּער אִין דִי זֶעלְבֶּע צַייט וָואס מִיר וֵויינֶען אוּן בֶּעטְן עֶר זָאל מַאכְן גוּט, גְלֵייבְּן מִיר אַז עֶס אִיז גוּט; וַוייל אַלֶעס אַלֶעס וָואס גֵייט אַרִיבֶּער אוֹיף אוּנְז אִיז נָאר לְטוֹבָה.

שְׁטַארְק דַיין וַוייבּ, בְּלָאז אַרַיין אִין אִיר אֱמוּנָה; דָאס וֶועט אִיר פְרֵיילִיךְ מַאכְן אוּן וֶוען זִי וֶועט זַיין פְרֵיילִיךְ וֶועלְן דִי שְׁלֶעכְטֶע קְרֶענְק אַוֶועק גֵיין פוּן אִיר, וַוייל שִׂמְחָה אִיז דִי רְפוּאָה פַאר אַלֶע מַחְלוֹת. דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד): "כָּל הַחוֹלַאַת הַבָּאִין עַל הָאָדָם - כֻּלָּם בָּאִין רַק מִקִּלְקוּל הַשִּׂמְחָה", אַלֶע מַחְלוֹת אוּן אַלֶע קְרֶענְק קוּמֶען וַוייל מֶען אִיז דֶעפְּרֶעסְט אוּן נִישְׁט פְרֵיילִיךְ, "גַּם חַכְמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שֶׁכָּל הַמַּחֲלוֹת וְהֶחֳלָאִים רָעִים בָּאִים רַק מֵחֲמַת חִסָּרוֹן הַשִּׂמְחָה", אֲפִילוּ דִי דָאקְטוֹרִים זָאגְן אַז אַלֶע מַחְלוֹת קוּמֶען פוּן דֶעפְּרֶעסְיֶע אוּן פוּן זַיין נִישְׁט פְרֵיילִיךְ.

דוּ מַאךְ אִיר פְרֵיילִיךְ, עֶס אִיז אַ מִצְוָה פְרֵיילִיךְ צוּ מַאכְן דִי וַוייבּ. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (קִדּוּשִׁין לד:): "אִשָּׁה - בַּעְלָהּ מְשַׂמְּחָהּ", דֶער מַאן הָאט אַ מִצְוָה פְרֵיילִיךְ צוּ מַאכְן זַיין וַוייבּ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זִי זָאל הָאבְּן אַ שְׁנֶעלֶע רְפוּאָה, זִי זָאל זִיךְ אִינְגַאנְצְן אוֹיסְהֵיילְן.

...

קֶען מֶען יוֹצֵא זַיין לִימוּד הֲלָכָה מִיטְ'ן לֶערְנֶען קִיצוּר שֻׁלְחָן עָרוּךְ?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

שׁוֹין אַ שְׁטִיק צַייט צוּרִיק הָאט מִיר דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה גֶעשְׁרִיבְּן וֶועגְן לֶערְנֶען שֻׁלְחָן עָרוּךְ עַל הַסֵּדֶר, אִיךְ בִּין אָבֶּער נָאכְנִישְׁט אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דֶעם, הָאבּ אִיךְ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן וָואס דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה הַאלְט לְגַבֵּי דֶעם אַז אִיךְ זָאל אָנְהֵייבְּן מִיט קִיצוּר שֻׁלְחָן עָרוּךְ וָואס אִיז מְחֻלָּק לוֹיט דִי טֶעג אוּן יָאר, אוּן עֶנְדִיגְן אֵיינְמָאל בִּיזְ'ן סוֹף, וָואס דָאס וֶועט מִיר זַיין אַסַאךְ גְרִינְגֶער כַּמּוּבָן, צִי קֶען מֶען מִיט דֶעם אוֹיךְ יוֹצֵא זַיין בְּדִיעֲבַד דָאס וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעוָואלְט אַז מֶען זָאל לֶערְנֶען שֻׁלְחָן עָרוּךְ יֶעדְן טָאג? וּבִפְרַט אַז מַיין ווַייבּ ווִיל אוֹיךְ אִיךְ זָאל מִיט אִיר לֶערְנֶען הֲלָכוֹת.

אִיךְ וַוארְט זֵייעֶר צוּ זֶען דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה דָא אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּקָרוֹב מַמָּשׁ.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת עֵקֶב, י"ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

מֶען קֶען יוֹצֵא זַיין מִיט דֶעם - נִישְׁט נָאר בְּדִיעֲבַד, נָאר אֲפִילוּ לְכַתְּחִילָה.

דֶער רֶבִּי ווִיל מִיר זָאלְן לֶערְנֶען הֲלָכָה. דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן כט): "כָּל אִישׁ יִשְׂרְאֵלִי מְחֻיָּב לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם פּוֹסְקִים וְלֹא יַעֲבֹר", יֶעדֶער אִיד דַארְף לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר שֻׁלְחָן עָרוּךְ, "וְאַף אִם הוּא אָנוּס וְאֵין לוֹ פְּנַאי, יִלְמַד עַל כָּל פָּנִים אֵיזֶה סְעִיף 'שֻׁלְחָן עָרוּךְ' בְּאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁהוּא", אֲפִילוּ מֶען הָאט נִישְׁט קַיין צַייט, מֶען אִיז אַן אוֹנֵס - דָאךְ זָאל מֶען לֶערְנֶען כָאטְשׁ אֵיין סְעִיף שֻׁלְחָן עָרוּךְ, "אֲפִילוּ שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד עַתָּה בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ", אֲפִילוּ עֶר הַאלְט אִין אַן אַנְדֶערֶע פְּלַאץ, "כִּי צָרִיךְ לִלְמֹד אֵיזֶה דִּין בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּכָל יוֹם וָיוֹם

כָּל יְמֵי חַיָּיו", ווייל יעדער איד מוז לערנען יעדן טאג אין זיין לעבן שלחן ערוך - זאל זיין וואס זאל זיין, "וּכְשֶׁאֵינוֹ אָנוּס יִלְמַד כְּסֵדֶר כָּל הָאַרְבָּעָה שֻׁלְחָן עָרוּךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ", און ווען מען איז נישט קיין אונס, מען קען לערנען געהעריג - זאל מען לערנען אין א רייע יעדן טאג אביסל, ביז מען וועט ענדיגן גאנץ שלחן ערוך, "וּכְשֶׁיִּגְמֹר וִיסַיֵּם הָאַרְבָּעָה שֻׁלְחָן עָרוּךְ יַחֲזֹר וְיַתְחִיל לְלָמְדָם כְּסֵדֶר, וְכֵן יִנְהַג כָּל יְמֵי חַיָּיו", און נאכדעם זאל מען אנהייבן נאכאמאל שלחן ערוך, אזוי זאל מען זיך פירן א גאנץ לעבן.

עס איז זייער א וויכטיגע זאך צו לערנען יעדן טאג הלכה, עס איז א גרויסער תיקון פאר אלעס וואס מען דארף פארעכטן. אזוי ווי דער רבי זאגט (שָׁם): "וְהוּא תִּקּוּן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד", עס איז א זייער א גרויסער תיקון צו לערנען הלכה. דער רבי זאגט: "אִם יָכוֹל לִלְמֹד כָּל הָאַרְבָּעָה שֻׁלְחָן עָרוּךְ עִם כָּל הַפֵּרוּשִׁים הַגְּדוֹלִים מַה טּוֹב", אויב קען מען לערנען שלחן ערוך מיט אלע פירושים איז זייער גוט, "וְאִם לָאו עַל כָּל פָּנִים יִלְמַד כָּל הָאַרְבָּעָה שֻׁלְחָן עָרוּךְ הַקְּטַנִּים", און אויב קען מען נישט, זאל מען לערנען מחבר און רמ"א צו וויסן ווי אזוי זיך צו פירן.

זייער גוט טוסטו אז דו לערנסט אביסל הלכה מיט דיין ווייב, אזוי וועט איר וויסן ווי אזוי זיך צו פירן; איר וועט קענען היטן די תורה אזוי ווי עס דארף צו זיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

וואס טו איך אז מיין מאן געטרויעט מיר נישט?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דער ראש ישיבה שליט"א,

צום ערשט וויל איך זיך באדאנקען פאר די שיינע שיעורים וואס איז מיר ממש מחיה. איך הער שוין די שיעורים כמעט א יאר, איך קען נישט גיין שלאפן אן הערן דעם פרישן שיעור, דאס גיבט מיר ממש לעבן.

איך האב שוין חתונה געהאט צוועלף יאר ברוך השם, מיט א שטוב מיט ליכטיגע קינדערלעך, און דער אייבערשטער האט מיר געהאלפן מיט א טייערער מאן וואס העלפט מיר גאר אסאך, טראץ וואס ער איז זייער פארנומען, דער אייבערשטער זאל העלפן ווייטער.

איך פְּרוּבִיר דָאס מֶערְסְטֶע צוּ טוּן מַיינֶע פְלִיכְטְן אַלְס ווייב און מַאמֶע, אָבֶער אִיךְ הָאב אַ שְׁוֶועריקַייט אִין אוּנְזֶער לֶעבְּן וָואס שְׁטֶערְט מִיר זֵייעֶר. מַיין מַאן אִיז גֶעוָוארְן אַ יָתוֹם אַלְס קִינְד און אִיז אַרִיבֶּער אַ שְׁוֶוער לֶעבְּן, און דָאס הָאט אוֹיסְגֶעקְלַאפְּט אוֹיף אִים אַז עֶר הָאט נִישְׁט קַיין צוּטְרוֹי צוּ קֵיינֶעם און עֶר לַיידְט פוּן אַסַאךְ פְּחָדִים, דָאס מַאכְט אוּנְז אַסַאךְ מָאל זֵייעֶר שְׁוֶוער.

דֶעם פַארְגַאנְגֶענֶעם וָואךְ הָאבּ אִיךְ גֶעהַאט אַזַא מַעֲשֶׂה, עֶר קוּמְט אַהֵיים און בַּאפַאלְט מִיר מִיט חֲשָׁדוֹת און זַאכְן וָואס הָאט נִישְׁט קַיין שׁוּם שַׁייכוּת מִיט פַאקְטְן, און וֶוען אִיךְ זָאג אִים אַז אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין אַנוּנְג פוּן וָואס עֶר רֶעדְט וֶוערְט עֶר בַּאבְלָאזְן און וויל אֲפִילוּ נִישְׁט עֶנְטְפֶערְן, עֶר זָאגְט אַז עֶר גְלוֹיבְּט מִיר מִמֵּילָא נִישְׁט.

אִיךְ בִּין גֶעוָוארְן זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן פוּן דֶעם, דָאס הָאט מִיר מַמָּשׁ שְׁוַואךְ גֶעמַאכְט, און עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער אִים מוֹחֵל צוּ זַיין. אֲפִילוּ שְׁפֶּעטֶער וֶוען מִיר הָאבְּן זִיךְ שׁוֹין אוֹיסְגֶעשְׁמוּעֶסְט און עֶר הָאט גֶעכַאפְּט אַז עֶר הָאט נִישְׁט גֶעטוּן רִיכְטִיג, וֶוערְט מִיךְ נָאכְאַלְץ שְׁלֶעכְט וֶוען אִיךְ זֶע אִים, עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער וֶוען מַיין נָאנְטְסְטֶער מֶענְטְשׁ גְלוֹיבְּט מִיר נִישְׁט און עֶר הָאט אַזֶעלְכֶע דִמְיוֹנוֹת אוֹיף מִיר. אֶפְשָׁר קֶענְט אִיר מִיר גֶעבְּן אַן עֵצָה?

יִיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פָּרָשַׁת עֵקֶב, י״ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

אִיךְ פַארְשְׁטֵיי אַייעֶר וֵוייטָאג; עֶס אִיז זֵייעֶר אַ שְׁוֶוערֶע גֶעפִיל צוּ לֶעבְּן מִיט׳ן מַאן וֶוען עֶר הָאט נִישְׁט קַיין צוּטְרוֹי אִין אַייךְ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וָואס נָאךְ דַארְף דֶען אַ פְרוֹי? אַ פְּרוֹי דַארְף דָאךְ נָאר אַז אִיר מַאן זָאל אִיר גְלֵייבְּן און אִיר גֶעטְרוֹיעֶן און וֶוען אַ פְּרוֹי הָאט דָאס נִישְׁט אִיז אִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער.

אָבֶער אִין אַייעֶר פַאל אִיז דָאס אַבִּיסְל אַנְדֶערְשׁ. אִיר שְׁרַייבְּט דָאךְ אַלֵיין ווי גֶעטְרֵיי אַייעֶר מַאן אִיז צוּ אַייךְ, ווי שְׁטַארְק עֶר הֶעלְפְּט אַייךְ; עֶר הָאט נָאר אַ פְּרָאבְּלֶעם אַז עֶר לַיידְט פוּן פְּחָדִים פוּן וֶוען עֶר אִיז נֶעבֶּעךְ גֶעוָוארְן אַ יָתוֹם. אִין דֶעם פַאל אִיז דָאס אִינְגַאנְצְן אַנְדֶערְשׁ, אִיר דַארְפְט נִישְׁט זַיין אָנְגֶעוֵוייטָאגְט אוֹיף אִים. דָא קוּמְט עֶנְדֶערְשׁ אַרַיין דָאס וָוארְט 'רַחְמָנוּת', אִיר דַארְפְּט רַחְמָנוּת הָאבְּן אוֹיף אִים און אִים פַארְשְׁטֵיין.

אִיךְ וויל אַייךְ פְרֶעגְן, וָואס טוט איר וֶוען אַייעֶר קִינְד זָאגְט אַייךְ: "בִּיסְט נִישְׁט אַ גוּטֶע מַאמֶע!" אָדֶער אַייעֶר קִינְד זָאגְט אַייךְ: "אִיךְ הָאבּ דִיר נִישְׁט לִיבּ!" וֶוערְט אִיר אָנְגֶעוֶוייטָאגְט אוֹיפְ'ן קִינְד אָדֶער אִיר פַארְשְׁטֵייט אַז דָאס קִינְד אִיז נָאךְ אַ קִינְד אוּן וֵוייסְט נִישְׁט ווִי אַזוֹי זִיךְ אַרוֹיסְצוּבְּרֶענְגֶען וְכוּ'? אַזוֹי זָאלְט אִיר קוּקְן אוֹיף אַייעֶר מַאן, עֶר אִיז טַאקֶע שׁוֹין דֶערְוַואקְסְן אוּן נִישְׁט קִינְדִישׁ, אָבֶּער דָאס וָואס עֶר אִיז גֶעוָוארְן יוּנְגֶערְהֵייט אַ יָתוֹם לֹא עָלֵינוּ הָאט אוֹיסְגֶעקְלַאפְּט אוֹיף אִים אִין אַ פָארֶעם פוּן אוּמְזִיכֶערְקֵייט אוּן עֶס פַּאסִירְט וָואס פַּאסִירְט.

אַנְשְׁטָאט צוּ זַיין אָנְגֶעוֶוייטָאגְט אוֹיף אִים זָאלְט אִיר אִים דַן זַיין לְכַף זְכוּת, וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַייךְ דַן זַיין לְכַף זְכוּת אוּן אִיר וֶועט הָאבְּן נַחַת פוּן אַייעֶרֶע לִיכְטִיגֶע קִינְדֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

ווִי אַזוֹי קֶען אִיךְ אוֹיפְקְלֶערְן מַיינֶע חֲבֵרִים נִישְׁט צוּ זַיין מְחוּצָפִּים?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ זֶע אֵייבִּיג ווִי דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה הֶעלְפְט בָּחוּרִים מִיט אַלֶע סָארְט פְּרָאבְּלֶעמֶען, אֶפְשָׁר וֶועט אִיר מִיר אוֹיךְ קֶענֶען הֶעלְפְן.

אִיךְ בִּין אַ חֲסִידִ'ישֶׁער בָּחוּר, אִין אַ חֲסִידִישֶׁע יְשִׁיבָה, מִיט גוּטֶע חֲבֵרִים - חָשׁוּבְ'עֶ אֵיידֶעלֶע בָּחוּרִים. מַיין פְּרָאבְּלֶעם אִיז אַז זֵיי קֶענֶען אַסַאךְ מָאל זַיין חוּצְפָּה'דִיג צוּם מַשְׁגִּיחַ. דֶער מַשְׁגִּיחַ אִיז אַ חָשׁוּבְ'עֶר תַּלְמִיד חָכָם וָואס הֶעלְפְט יֶעדְן פוּן אוּנְז שְׁטֵייגְן, עֶר אִיז אַפָּאר מָאל אוֹיךְ אַבִּיסְל שְׁטְרֶענְג אוּן דִי בָּחוּרִים מַאכְן חוֹזֵק פוּן אִים אָדֶער אִיגְנָארִירְן אִים. עֶר מַאכְט זִיךְ נִישְׁט צוּטוּן, אָבֶּער אִיךְ זֶע אַז עֶס שְׁטֶערְט אִים עֶכְט יָא. אוֹיךְ וֶוען עֶר שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף זָאגְן אַ דְרָשָׁה, קֶענֶען זֵיי זַיין חוּצְפָּה'דִיג אוּן בְּרוּמֶען. וִויאַזוֹי קֶען אִיךְ זֵיי מַסְבִּיר זַיין אַז זֵייעֶר אוֹיפְפִירוּנְג אִיז נִישְׁט גוּט?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

עֶס אִיז נִישְׁט כְּדַאי דוּ זָאלְסְט מוּסָרְ׳ן דִי בָּחוּרִים. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יְבָמוֹת סה:): ״כְּשֵׁם שֶׁמִּצְוָה עַל אָדָם לוֹמַר דָּבָר הַנִּשְׁמָע, כַּךְ מִצְוָה עַל אָדָם שֶׁלֹּא לוֹמַר דָּבָר שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמַע״, אוֹיבּ מֶען וֵוייסְט קְלָאר אַז מֶען וֶועט זָאגְן פַאר אֵיינֶעם מוּסָר אוּן יֶענֶער וֶועט דָאס נִישְׁט אָנְנֶעמֶען - זָאל מֶען נִישְׁט מוּסָרְ׳ן יֶענֶעם; זָאג זֵיי נִישְׁט קַיין מוּסָר, נִישְׁט נָאר זֵיי וֶועלְן נִישְׁט אָנְנֶעמֶען וָואס דוּ זָאגְסְט, דוּ וֶועסְט נָאךְ וֶוערְן אַ חוֹזֶק צְוִוישְׁן זֵיי.

דוּ פִּיר זִיךְ אוֹיף וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין אוּן נוּץ אוֹיס דַיינֶע יוּנְגֶע יָארְן. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (שַׁבָּת קנב.): ״יַנְקוּתָא כְּלִילָא דְוַרְדָא״, דִי יוּנְגֶע יָארְן אִיז וִוי אַ קְרוֹין פוּן שֵׁיינֶע רוֹיזְן; אַז מֶען נוּצְט אוֹיס דִי יוּנְגֶע יָארְן וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין אִיז דִי גַאנְצֶע לֶעבְּן נָאכְדֶעם וִוי אַ קְרוֹין. נָאךְ זָאגְן חֲזַ״ל (שָׁם): ״וַוי לַהּ לַחֲדָא דְּאָזְלָא וְלָא אָתְיָא״, וֵויי פַאר דִי שֵׁיינֶע יוּנְגֶע יָארְן וָואס גֵייעְן אַוֶועק אוּן קוּמֶען נִישְׁט צוּרִיק; נוּץ אוֹיס דִי יוּנְגֶע יָארְן אִין יְשִׁיבָה מִיט תּוֹרָה אוּן תְּפִלָּה.

גֶעבּ אַכְטוּנְג קֵיינְמָאל נִישְׁט וֵויי צוּ טוּן אַ צְוֵוייטְן - נִישְׁט קַיין חִילוּק אַ בָּחוּר, אַ מַשְׁגִּיחַ אָדֶער דֶער וָואס רוֹימְט דִי יְשִׁיבָה. אַז דוּ וֶועסְט רַחְמָנוּת אוֹיף אַנְדֶערֶע וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער רַחְמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִיר.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִיךְ גֶעבּ אִיבֶּער דִי לִימוּדִים פַאר מַיינֶע תַּלְמִידִים

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ וִויל אַבִּיסְל מִיטְטֵיילְן מִיטְ׳ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א עֶטְלִיכֶע פְרֵיילִיכֶע זַאכְן.

אִיךְ בִּין אַ מְלַמֵד דָא אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אוּן זֵייעֶנְדִיג מְקֹרָב צוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה הָאבּ אִיךְ יֶעדְן טָאג כִּמְעַט פְּרוּבִּירְט אִיבֶּערְצוּגֶעבְּן פַאר מַיינֶע תַּלְמִידִים דִי שֵׁיינֶע זַאכְן וָואס אִיךְ הָאבּ

בַּאקוּמֶען.

אַזוֹי ווִי עֶס עֶנְדִיגְט זִיךְ יֶעצְט דִי יָאר, הָאבּ אִיךְ גֶעפְרֶעגְט פַּאר מַיינֶע תַּלְמִידִים [8 יָאר אַלְט] וָואס זֵיי הָאבְּן סְפֶּעצִיעֶל קוֹנֶה גֶעוֶוען דָאס יָאר, דִי תְּשׁוּבָה הָאבְּן אַלֶע גֶעעֶנְטְפֶערְט אִינְאֵיינֶעם, א. תְּפִלָּה ב. זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי צִיצִית ג. מֶען דַארְף רֶעדְן שֵׁיין צוּ טַאטֶע מַאמֶע.

בְּנוֹסָף צוּ דֶעם גֵייעֶן אַסַאךְ תַּלְמִידִים מְסַיֵים זַיין מַסֶכֶת תַּעֲנִית [אַלְס אַ זַייטִיגֶע לִימוּד אִין דִי פְרֵייעֶ צַייטְן] לְכָבוֹד דִי נַיין טֶעג. נָאכְדֶעם וָואס אִיךְ הָאבּ זֵיי אוֹיף דֶעם מְחַזֵק גֶעוֶוען. הַיינְט הָאט מִיר אַ תַּלְמִיד גֶעוויזְן אַ שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה וָואס זַיין טַאטֶע הָאט אִים גֶעקוֹיפְט, הָאבּ אִיךְ אִים גֶעפְרֶעגְט וואוּ עֶר הַאלְט, און אִיךְ הָאבּ אִים גֶעלֵייגְט אַ סְטִיקֶער.

דִי קְרֶעדִיט קוּמְט זִיךְ פַּארְ'ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה וָואס שְׁפָּארְט נִישְׁט קַיין מִי און כֹּחַ אַלֶעס כְּדֵי אַרַיינְצוּבְּרֶענְגֶען דִי עֵצוֹת פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אִין דִי וֶועלְט. אִיךְ שְׁפִּיר אַלְס אַ חוֹב דָאס מִיטְצוּטֵיילְן מִיטְ'ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א.

אַ גְרוֹיסְן יְיִשַׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת עֵקֶב, י"ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דוּ קֶענְסְט זִיךְ נִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן דַיין זְכוּת פוּן זַיין אַ מְלַמֵד - אוֹיבְּן אִין הִימְל; אַ מְלַמֵד וָואס גֶעבְּט אַכְטוּנְג אוֹיף דִי קִינְדֶער, עֶר לֶערְנְט מִיט זֵיי תּוֹרָה - הָאט אַ גְרוֹיסֶע כֹּחַ אִין הִימְל, עֶר קֶען פּוֹעֵל'ן אַלֶעס וָואס עֶר ווִיל.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה דֶערְצֵיילְן (תַּעֲנִית כד.): עֶס אִיז אַמָאל גֶעוֶוען אַ טְרוּקֶענִישׁ - עֶס הָאט נִישְׁט גֶערֶעגְנְט פַּאר אַ לַאנְגֶע צַייט, הָאט מֶען זִיךְ צַאמְגֶענוּמֶען אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ צוּ מִתְפַּלֵל זַיין פַּאר רֶעגְן, אַ פָּשׁוּט'עֶר אִיד אִיז צוּגֶעגַאנְגֶען צוּם עָמוּד און גְלַייךְ וֶוען עֶר הָאט גֶעזָאגְט: "מַשִּׁיב הָרוּחַ, וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם" - הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן רֶעגְנֶען, הָאט מֶען אִים גֶעפְרֶעגְט: "וָואס זֶענֶען דִי גוּטֶע מַעֲשִׂים וָואס דוּ טוּסְט?" הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "אִיךְ בִּין אַ מְלַמֵד דַרְדְקֵי - אִיךְ לֶערְן מִיט אִידִישֶׁע קִינְדֶער און אִיךְ מַאךְ נִישְׁט קַיין אוּנְטֶערְשֵׁייד פוּן אַ קִינְד וָואס דֶער טַאטֶע צָאלְט מִיר גֶעלְט אַז אִיךְ זָאל לֶערְנֶען מִיט אִים, אָדֶער אַ קִינְד וָואס דֶער טַאטֶע צָאלְט מִיר נִישְׁט; נָאךְ אַ מִנְהָג הָאבּ אִיךְ, אַז וֶוען אִיךְ זֶע אַ קִינְד וָואס ווִיל נִישְׁט לֶערְנֶען, בִּין אִיךְ אִים מְשַׁחֵד; אִיךְ קוֹיף אִים אוּנְטֶער, אִיךְ הָאבּ אִין שְׁטוּבּ אַ

פִּישׁ טַאנְק אוּן אִיךְ בִּין אִים מְשַׁכְנֵעַ אַז אוֹיב עֶר וֶועט לֶערְנֶען וֶועל אִיךְ אִים וַוייזְן דִּי פִּישֶׁעלֶעךְ אוּן דוּרְכְדֶעם הֵייבְּט עֶר אָן לֶערְנֶען"; זֶעט מֶען פוּן דֶעם אַז אוֹיב אַ מְלַמֵד אָדֶער אַ טִיטְשֶׁער גֶעבְּט אַכְטוּנְג אוֹיף דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְנ׳ס קִינְדֶער, הָאט מֶען אַ כֹּחַ אִין הִימְל אוּן מֶען נֶעמְט אָן אַלֶע תְּפִילוֹת.

וֶוער רֶעדְט נָאךְ אַ מְלַמֵד מִיט דִּי הַקְדָּמוֹת פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן - אִיז דָאךְ גָאר עֶפֶּעס אַנְדֶערְשׁ; מֶען הָאט וָואס צוּ פַּארְקוֹיפְן, מֶען הָאט וָואס אַרַיין צוּ לֵייגְן אִין דִּי קִינְדֶער. דֶער רֶבִּי גֶעבְּט סְחוֹרָה אִין דִּי הַאנְט, מֶען הָאט וָואס צוּ פַּארְקוֹיפְן וַוייטֶער; אָפְּגֶערֶעדְט אַז מֶען קֶען אַרַיין בַּאקְן אִין דִּי הֶערְצֶער פוּן דִּי קִינְדֶער רֵיינֶע אֱמוּנָה, וַוייל אֱמוּנָה קֶען מֶען נָאר אִיבֶּערְגֶעבְּן אוֹיב מֶען הָאט דָאס אִין זִיךְ; אַ מְלַמֵד וָואס דִּי אֱמוּנָה שַׁיינְט אִין אִים - דֶער קֶען אִיבֶּער גֶעבְּן פַאר זַיינֶע תַּלְמִידִים זֵיי זָאלְן אוֹיךְ שְׁפִּירְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט: "אִיךְ ווִיל נִישְׁט מַיינֶע לַייט זָאלְן זַיין מְלַמְדִים (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן רמ, רמא; חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תסה, תקצא), אָבֶּער אַז מֶען דַארְף שׁוֹין יָא זַיין אַ מְלַמֵד, וֶוער דֶען זָאל זַיין אַ מְלַמֵד אוֹיב נִישְׁט פוּן מַיינֶע לַייט?" וַוייל מֶען דַארְף אַלֵיין הָאבְּן אַ שְׁטַארְקֶע אֱמוּנָה דָאס צוּ קֶענֶען אִיבֶּערְגֶעבְּן פַאר תַּלְמִידִים, זֵיי זָאלְן אוֹיפְוַואקְסְן מִיט אַ רֵיינֶע אֱמוּנָה; דָאס אִיז דֶער יְסוֹד פוּן אַ אִיד, מֶען זָאל ווִיסְן אַז עֶס אִיז דָא אַ בַּאשֶׁעפֶער, מֶען זָאל לֶעבְּן מִיט דֶעם אוּן קֵיינְמָאל נִישְׁט פַארְגֶעסְן פוּן דִּי אֱמוּנָה.

לֵיידֶער לֵיידֶער הַיינְטִיגֶע טֶעג רֶעדְט מֶען פוּן אַלֶעם נָאר נִישְׁט פוּן דִּי פָּשׁוּטְ׳עֶ אֱמוּנָה; מֶען רֶעדְט צוּ קִינְדֶער פוּן לִימּוּד הַתּוֹרָה, מֶען רֶעדְט פוּן לֶערְנֶען רְצוּפוֹת, מֶען רֶעדְט פוּן זַיין אַ מְצוּיָן, מֶען רֶעדְט פוּן זִיךְ פַארְהֶערְן אוּן בַּאקוּמֶען אַן אוֹיסְצֵייכֶענוּנְג - נָאר פוּן דִּי פָּשׁוּטְ׳עֶ אֱמוּנָה רֶעדְט מֶען נִישְׁט, שְׁפֶּעטֶער וואוּנְדֶערְט מֶען זִיךְ פַארְוָואס בָּחוּרִים הָאבְּן נִישְׁט קַיין יִרְאַת שָׁמַיִם, מֶען וואוּנְדֶערְט זִיךְ פַארְוָואס מֶען טְרֶעפְט בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט וָואס טוּעֶן עֲבֵירוֹת אוּן הָאבְּן נִישְׁט קַיין גֶעפִיל צוּ אַ שַׁבָּת, צוּ מִצְוֹת; וָואלְט מֶען וֶוען גֶעפִּילֶעוֶועט אִין זֵיי אֱמוּנָה, וָואלְטְן זֵיי גֶעבְּלִיבְּן עֶרְלִיכֶע פָּשׁוּטְ׳עֶ אִידְן.

שְׁטַארְק זִיךְ אוּן זַיי מַמְשִׁיךְ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עוֹז, וִיהִי רָצוֹן שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

...

מֶעג מֶען שִׁיקְן אַ חָתָן-כַּלָּה בִּילְד?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער ראֹש יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט מְבַשֵּׂר זַיין פַּאר'ן ראֹש יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א דִי גוּטֶע בְּשׂוֹרָה אַז אִיךְ בִּין בָּרוּךְ הַשֵּׁם אַ חָתָן גֶעוָוארְן בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמֻצְלַחַת מִיט אַן עֶרְלִיכֶע מֵיידְל.

אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן אוֹיבּ מֶען מֶעג שִׁיקְן פַּאר חֲבֵרִים אַ בִּילְד פוּן מִיר מִיט מַיין כַּלָּה?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד הֶחָתָן ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

מַזָּל טוֹב פַאר דַיין שִׁידוּךְ! אִיךְ בִּין זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ צוּ הֶערְן דִי גוּטֶע נֵייעֶס אַז דוּ הָאסְט גֶעטְרָאפְן אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ, אַ וואוֹיל מֵיידְל; דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט אוֹיפְשְׁטֶעלְן אַ בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל אוּן זוֹכֶה זַיין צוּ שֵׁיינֶע עֶרְלִיכֶע אִידִישֶׁע דוֹרוֹת, לַה׳ וּלְתוֹרָתוֹ.

שִׁיק נִישְׁט קַיין בִּילְד פוּן דַיין כַּלָּה פַאר קֵיינֶעם; עֶס אִיז נִישְׁט אֵיידְל צוּ שִׁיקְן פְּרִיוַואטֶע בִּילְדֶער פוּן זִיךְ אוּן דִי כַּלָּה. אַזוֹי אוֹיךְ נָאךְ דַיין חֲתוּנָה זָאלְסְטוּ קֵיינְמָאל נִישְׁט אַרוֹיס לֵייגְן אַ בִּילְד פוּן דִיר אוּן דַיין וַוייבּ, עֶס אִיז נִישְׁט אֵיידְל.

לֵיידֶער אִיז נִישְׁטָא וֶוער עֶס זָאל לֶערְנֶען אִינְגֶעלַייט וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן; מֶענְטְשְׁן וֵוייסְן נִישְׁט וָואס אִיז רִיכְטִיג אוּן וָואס נִישְׁט, מֶען טוּט וָואס מֶען זֶעט בַּיי חֲבֵרִים, מֶען מֵיינְט אַז וָואס דֶער חַבֵר טוּט - אִיז אוֹיסְגֶעהַאלְטְן. אִינְגֶעלַייט שְׁטֶעלְן אַרוֹיס פְּרִיוַואטֶע בִּילְדֶער פוּן זִיךְ אוּן דִי וַוייבּ, מֶען מֵיינְט אַז מִיט דֶעם וֶועט מֶען אִים מְקַנֵּא זַיין, מֶען וֶועט אִים אַרוֹיפְקוּקְן.

שִׁיק נִישְׁט קֵיינֶעם דַיינֶע בִּילְדֶער אוּן דוּ קוּק נִישְׁט יֶענֶעמְס בִּילְדֶער; יֶעדֶע מָאל מֶען הִיט זִיךְ דִי אוֹיגְן שְׁפָּארְט מֶען זִיךְ נָאךְ אַ בְּרִי אִין גֵיהִנּוֹם. רֶבִּי נָתָן הָאט גֶעזָאגְט: "אַ קוּק וֵוינְצִיגֶער - אַ בְּרִי וֵוינְצִיגֶער", דוּרְךְ דֶעם וָואס מֶען הִיט זִיךְ דִי אוֹיגְן שְׁפָּארְט מֶען זִיךְ אַיין שְׁוֶוערֶע בִּיטֶערֶע עוֹנְשִׁים אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט.

נֶעם נִישְׁט דַיינֶע חֲבֵרִים פַאר דַיין מוֹרֶה דֶרֶךְ; יֶעדֶע זַאךְ וָואס דוּ ווִילְסְט ווִיסְן ווִי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן זָאלְסְטוּ פְרֶעגְן עֶרְלִיכֶע אִידְן. אַז דוּ גֵייסְט בּוֹיעֶן אַ אִידִישֶׁע

שְׁטוּב זָאלְסְטוּ אַכְטוּנְג גֶעבְּן וָואס פַאר אַ הֶכְשֵׁרִים דוּ נֶעמְסְט אַרַיין אִין שְׁטוּב; קוֹיף נָאר עֶסְן אוּן טְרִינְקֶען וָואס פַארְמָאגְן עֶרְלִיכֶע הֶכְשֵׁרִים. וָואס מֶען זֶעט בַּיי חֲבֵרִים מֵיינְט נָאךְ נִישְׁט אַז מֶען מֶעג דָאס עֶסְן, מֶען וֶוערְט נִישְׁט מֶער פְּרֵיילִיךְ אַז מֶען עֶסְט וָואס מֶען ווִיל אוּן וָואס מֶען זֶעט; הַיינְט קֶען מֶען הָאבְּן כִּמְעַט אַלֶע עֶסְן מִיט גוּטֶע עֶרְלִיכֶע הֶכְשֵׁרִים.

אַזוֹי אוֹיךְ זָאלְסְטוּ נִישְׁט אַרַיינְנֶעמֶען אִין שְׁטוּב קַיין מַאגַאזִינֶען, צֵייטוּנְגֶען אוּן לֵיין מַאטְרִיַאל. אֲפִילוּ עֶס אִיז גֶעדְרוּקְט מִיט אִידִישֶׁע אוֹתִיּוֹת מֵיינְט נָאךְ נִישְׁט אַז דִי שְׁרַייבֶּערְס זֶענֶען עֶרְלִיכֶע אִידְן; עֶס לִיגְט בַּאהַאלְטְן סַם צְווִישְׁן דִי וֶוערְטֶער וָואס דָאס גֵייט אַרַיין אִינֶעם מֶענְטְשׁ בִּיז מֶען וֶוערְט אַוֶועק גֶעשְׁלֶעפְּט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אַז דוּ וֶועסְט פְּרֶעגְן יֶעדֶע זַאךְ אַן עֶרְלִיכֶער אִיד וֶועסְטוּ מַצְלִיחַ זַיין צוּ בּוֹיעֶן אַ שֵׁיינֶע שְׁטוּב מִיט עֶרְלִיכֶע דוֹרוֹת.

...

אַז אִיךְ בִּין נִישְׁט צְנִיעוּת׳דִיג, אִיז מַיין דַאוֶוענֶען שׁוֹין גָארְנִישְׁט וֶוערְד?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ בִּין אַ מֵיידְל וָואס קוּמְט פוּן זֵייעֶר אַ גוּטֶע אוּן עֶרְלִיכֶע שְׁטוּב אָבֶּער אִיךְ שְׁפִּיר אַז עֶס אִיז מִיר צוּ שְׁוֶוער מִיט אַלֶע פְרוּמְקֵייטְן פוּן מַיין מִשְׁפָּחָה, אִיךְ ווִיל זֵיי קֶענֶען צוּפְרִידְן שְׁטֶעלְן אָבֶּער עֶס אִיז מִיר שְׁוֶוער, עֶס אִיז אָדֶער מִיר אָדֶער זֵיי, עֶס גֵייט נִישְׁט בֵּיידֶע צוּזַאמֶען, אוּן אִיךְ שְׁפִּיר אוֹיף אַסַאךְ זַאכְן אַז וֶוען מֶען וָואלְט מִיר וֶוען גֶעלָאזְט טוּן פְּשׁוּט'עֶ זַאכְן וָואלְט אִיךְ נִישְׁט אָנְגֶעקוּמֶען צוּ טוּן עֶרְגֶערֶע זַאכְן. צוּם בֵּיישְׁפִּיל מַיין מַאמֶע ווִיל נִישְׁט אִיךְ זָאל זִיךְ פַארְבְּן דֶעם פְּנִים אֲפִילוּ מִיט פְּשׁוּטְ'עֶ פַארְבּ, אִיז טַאקֶע ווַייל זִי לָאזְט מִיר נִישְׁט, פַארְבּ אִיךְ אוֹיךְ מַיינֶע אוֹיגְן, אַ זַאךְ וָואס אִיךְ וָואלְט נִישְׁט גֶעטוּן וֶוען זִי וָואלְט מִיר גֶעלָאזְט זִיךְ פַארְבְּן אֲפִילוּ אֵיידְל.

אִיךְ וֵויס נִישְׁט וָואס צוּ טוּן, עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער, בִּפְרַט אַז אִיךְ לֶעבּ אִין אַ סְבִיבָה וָואס יֶעדֶע זַאךְ וָואס אִיךְ טוּ, זָאגְן אַלֶע מִיר אוֹיס פַאר מַיין מַאמֶע אוּן בַּאבֶּע וְכוּ', אִיךְ ווִיל נִישְׁט מַאכְן בּוּשׁוֹת פַאר מַיין מִשְׁפָּחָה, אָבֶּער אִיךְ שְׁפִּיר אַז אִיךְ בִּין צְנִיעוּת'דִיג נָאר זֵיי צוּפְרִידְן צוּ שְׁטֶעלְן, נִישְׁט ווַייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער ווִיל אַזוֹי. אִיךְ ווִיל זַיין עֶרְלִיךְ פוּן מַיין אֵייגֶענֶעם ווִילְן,

נִישְׁט וֶועגְן אַלֶע זָארְגְן אוֹיף מִיר.

מֶענְטְשְׁן הָאבְּן זֵייעֶר לִיבּ מִיר צוּ זָאגְן זַאכְן, וָואס בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה גֵייט עֶס נִישְׁט אַרַיין אֱמֶת'דִיג אִין הַארְץ, אָבֶּער בִּיז אַ תְּקוּפָה גֶעשֶׁעט זַאכְן. לְמָשָׁל אֵיינֶער הָאט מִיר גֶעזָאגְט: "וָואס הָאסְטוּ פוּן דַאוֶועןֶען? קוֹדֶם זָאלְסְטוּ זַיין צְנִיעוּת'דִיג", בֶּאֱמֶת בִּין אִיךְ צְנִיעוּת'דִיג אָבֶּער פַּאר זֵייעֶרֶע קְרוּמְקֵייטְן נִישְׁט.

אַמָאל פְּלֶעג אִיךְ מַקְפִּיד זַיין צוּ דַאוֶוענֶען יֶעדְן טָאג אוּן דָאס טוּ אִיךְ שׁוֹין נִישְׁט הַיינְט, עֶס אִיז מִיר גֶעוָוארְן אַ קַאלְטְקֵייט אִין דֶעם, אִיךְ שְׁפִּיר זִיךְ אוֹיךְ זֵייעֶר וַוייט פוּן בַּאשֶׁעפֶער ווייל אִין מַיין קָאפּ אִיז דָא אַ בִּילְד אַזוֹי ווִי פוּן אַ מַעֲרָכָה, עֶס אִיז דָא צְווֵיי צְדָדִים, אֵיינֶע בִּין אִיךְ, אוּן דִי צְווייטֶע זַייט אִיז מַיין מַאמֶע טַאטֶע זֵיידֶע בַּאבֶּע אוּן דֶער בַּאשֶׁעפֶער, אוּן עֶס אִיז מִיר שְׁוֶוער דִי וַוייטְקֵייט וָואס אִיךְ שְׁפִּיר צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אִיךְ וֵויס נִישְׁט אוֹיבּ אִיר וֶועט מִיר קֶענֶען הֶעלְפְן, אָבֶּער אֶפְשָׁר וֶועט אִיר זַיין דֶער גוּטֶער שְׁלִיחַ פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן אַסַאךְ הָאבְּן מִיר מַמְלִיץ גֶעוֶוען אַייךְ צוּ שִׁיקְן אַ בְּרִיוו.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת עֵקֶב, י"ד מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

... תִּחְיֶ'.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

טְרַאכְטְס נִישְׁט דִי שְׁלֶעכְטֶע מַחֲשָׁבָה אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז וַוייט פוּן אַייךְ, עֶס אִיז נִישְׁט אֱמֶת; דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז נִישְׁט וַוייט פוּן אַייךְ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט אַייךְ, בַּיי אַייךְ אוּן נֶעבְּן אַייךְ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אַייךְ לִיבּ אוּן וַוארְט אִיר זָאלְט צוּרִיק אָנְהֵייבְּן דַאוֶוענֶען צוּ אִים, רֶעדְן צוּ אִים אוּן אִים בֶּעטְן וָואס אִיר דַארְפְט. עֶס אִיז נִישְׁט קֵיין חִילּוּק וֶוער דֶער מֶענְטְשׁ אִיז אוּן וָואס מֶען טוּט, שְׁטֶענְדִיג וַוארְט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מֶען זָאל קוּמֶען צוּ אִים אוּן רֶעדְן צוּ אִים.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי, דֶער בְּרֶסְלֶבּ'עֶר רֶבִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אִיז גֶעקוּמֶען אוֹיף דִי וֶועלְט אוּנְז צוּ וַוייזְן דִי רַחְמָנוּת פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, ווִי שְׁטַארְק עֶר הָאט לִיבּ אִידִישֶׁע קִינְדֶער אוּן וַוארְט מֶען זָאל דַאוֶוענֶען צוּ אִים; וֶוען מֶען רֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן הֵייבְּט מֶען אָן שְׁפִּירְן זֵייעֶר אַ שְׁטַארְקֶע נָאנְטְקֵייט מִיט'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען שְׁפִּירְט ווִי מֶען הָאט אֵיינֶעם, מֶען שְׁפִּירְט ווִי אֵיינֶער פַארְשְׁטֵייט מִיר, אֵיינֶער

נֶעמְט מִיר אָן וְוִי אַזוֹי אִיךְ בִּין, וְוִי אַזוֹי אִיךְ זֶע אוֹיס.

נֶעמְטְס דִי עֵצָה פוּן רֶבִּי'ן, פְּרוּבִּירְטְס אוֹיס דִי זִיסֶע וֶועג; וֶוען אִיר זֶענְט אַלֵיין אִין אַייעֶר שְׁטוּבּ, קֵיינֶער הֶערְט אַייךְ נִישְׁט אוּן קֵיינֶער זֶעט אַייךְ נִישְׁט - זָאלְט אִיר פְּרוּבִּירְן אָנְהֵייבְּן רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, רֶעדְטְס צוּ אִים אוֹיף דִי שְׁפְּרַאךְ וָואס אִיר רֶעדְט צוּ אַייעֶרֶע נָאנְטֶע חַבֶר'טֶעס, דֶערְצֵיילְטְס אִים אַלֶעס וָואס שְׁטֶערְט אַייךְ אוּן וָואס אִיר שְׁפִּירְט, דֶערְצֵיילְטְס אִים וְוִי שְׁוֶוער עֶס אִיז אַייךְ דִי גַאנְצֶע וֶועג וְוִי אַזוֹי אִיר לֶעבְּט, דִי מִלְחָמָה וָואס טוּט זִיךְ אָפּ אִין אַייךְ, וְוִי אַלֶעס אִיז גֶעצְוִוינְגֶען - אָן קַיין אֱמֶת אוּן אָן קַיין גֶעפִיל. אִין אָנְהֵייבּ וֶועט דָאס אֶפְשָׁר זַיין אַבִּיסְל שְׁוֶוער, אָבֶּער מִיט דִי צַייט וֶוען אִיר וֶועט דָאס טוּן וֶועט אִיר וֶוערְן זֵייעֶר שְׁטַארְק, אִיר וֶועט שְׁפִּירְן וְוִי דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט אַייךְ אוּן הָאט אַייךְ לִיבּ.

הֶערְטְס נִישְׁט אוֹיס דִי וָואס טְשֶׁעפֶּען אוּן זָאגְן אַייךְ: "וָואס הָאסְטוּ פוּן דַאוֶונֶען? קוֹדֶם זָאלְסְטוּ זַיין צְנִיעוּת'דִיג"; עֶס אִיז נִישְׁט אֱמֶת וָואס זֵיי זָאגְן, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאגְט אַנְדֶערְשׁ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער ווִיל מֶען זָאל דַאוֶונֶען צוּ אִים, אִים בֶּעטְן עֶר זָאל אוּנְז צוּרִיק קֶערְן צוּ אִים אוּן אַרַיינְלֵייגְן אִין אוּנְז אַ רֵיינְקֵייט צוּ וֶועלְן טוּן זַיין ווִילְן, צוּ וֶועלְן טוּן וָואס אִיז גוּט.

אִיךְ בֶּעט אַייךְ, הֶערְטְס נִישְׁט אוֹיס דִי וָואס זָאגְן אַייךְ: "וָואס הָאסְטוּ פוּן דַאוֶונֶען? קוֹדֶם זָאלְסְטוּ זַיין צְנִיעוּת'דִיג", דָאס אִיז עֲצַת הַיֵּצֶר, דָאס אִיז אַ נִסָּיוֹן פַאר אַייךְ, אַייךְ מַחְלִישׁ דַעַת זַיין, אַייךְ אָפְּקִילְן פוּן וֶועלְן זַיין עֶרְלִיךְ; לֵייגְטְס נִישְׁט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף אֵיין זַייט מִיט דִי אַלֶע וָואס טְשֶׁעפֶּען אַייךְ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער קוּקְט אוֹיף אוּנְז, עֶר זֶעט אוּנְזֶער הַארְץ, עֶר זֶעט וְוִי שְׁטַארְק מִיר ווִילְן זַיין גוּט. עֶר קוּקְט נִישְׁט אוֹיף אוּנְז אַזוֹי וְוִי מֶענְטְשְׁן קוּקְן אוֹיף אוּנְז, עֶר זֶעט יֶעדֶע קְלֵיינֶע פִּינְטֶעלֶע גוּטְס וָואס מִיר טוּעֶן.

אוֹיבְן אִין הִימְל אִיז זֵייעֶר חָשׁוּב יֶעדֶע קְלֵיינֶע פִּינְטֶעלֶע גוּטְס, אַזוֹי וְוִי דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט אִין דִי עֶרְשְׁטֶע מַעֲשֶׂה (סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה א) וְוִי דֶער מְמוּנֶה הָאט גֶעפְרֶעגְט דֶעם ווִינְט: "וָואס אִיז דָארְט חָשׁוּב?" הָאט דֶער ווִינְט גֶעזָאגְט: "דָארְט אִיז אַלֶעס חָשׁוּב"; מוֹהֲרַנַ"ת אִיז מַסְבִּיר (בְּסֵפֶר נַחֲלֵי אֱמוּנָה) אַז 'דָארְט' מֵיינְט מֶען 'אוֹיבְן אִין הִימְל', אִין הִימְל אִיז אַלֶעס חָשׁוּב, יֶעדֶע קְלֵיינֶע זַאךְ, יֶעדֶע בֵּייג וָואס אַ מֶענְטְשׁ גֶעבְּט זִיךְ אַ בֵּייג צוּ זַיין גוּט. אוּן אֲפִילוּ יֶעדֶע גוּטֶע מַחֲשָׁבָה, וֶוען מֶען טְרַאכְט אַז מֶען ווִיל זַיין גוּט - אִיז זֵייעֶר חָשׁוּב. אַזוֹי וְוִי דֶער הֵיילִיגֶער תַּנָא הָאֱלֹקִי רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ זָאגְט (זוֹהַר תְּרוּמָה, קנ:): "לֵית רְעוּתָא

טָבָא דְּאִתְאַבִיד", קַיין שׁוּם גוּטֶע ווילְן וֶוערְט נִישְׁט פַאַרְלוֹירְן; אִיז דָאךְ זִיכֶער אַז וֶוען מֶען זָאגְט אַ גוּטֶע וָוארְט אוּן אַוַודַאי וֶוען מֶען טוּט אַ גוּטֶע מַעֲשֶׂה - אִיז עֶס זֵייעֶר חָשׁוּב אוֹיבְן אִין הִימְל.

אִיךְ הָאף אַז דִי פָּאר וֶוערְטֶער וֶועט אַייךְ זַיין אַ שְׁטַארְקֶע חִיזוּק אִיר זָאלְט נִישְׁט וֶוערְן צֶעפַאלְן פוּן אַנְדֶערֶע; אִיר זָאלְט אָנְהֵייבְּן לֶעבְּן אַן אֱמֶתְ'עֶ לֶעבְּן מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן. אִיר זָאלְט יֶעדֶע זַאךְ שְׁמוּעֶסְן מִיט אִים, יֶעדֶע זַאךְ וָואס אִיז אַייךְ שְׁוֶוער זָאלְט אִיר אִים דֶערְצֵיילְן אוּן אִים בֶּעטְן - וֶועט אִיר זֶען אַז אִיר וֶועט פְלוּצְלוּנְג אָנְהֵייבְן לִיבּ הָאבְּן צוּ זַיין אַ אִיד, אִיר וֶועט לִיבּ הָאבְן אַייעֶר לֶעבְּן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וָואס טוּט מֶען וֶוען דִי וַוייבּ גֶעבְּט אוֹיס אַסַאךְ גֶעלְט אָן רְשׁוּת?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

מַיין שְׁאֵלָה אִיז ווִי אַזוֹי מֶען גֶעבְּט מֶען זִיךְ אַן עֵצָה מִיט אַ וַוייבּ וָואס טוּט ווִילְדֶע זַאכְן. ווִי לְמָשָׁל אַז זִי מַאכְט יֶעצְט אִיבֶּער דִי גַאנְצֶע הוֹיז אָן פְּרֶעגְן רְשׁוּת פוּן מִיר צִי זִי מֶעג עֶס טוּעֶן, אִין דִי צַייט וָואס אִיךְ הָאבּ אִיר קְלָאר גֶעזָאגְט אַז יֶעצְט אִיז נִישְׁט דִי צַייט פַאר דֶעם, עֶס אִיז שְׁוֶוערֶע צַייטְן אוּן אִיךְ מַאךְ קוֹים פַּרְנָסָה, אִיךְ בִּין שׁוּלְדִיג גֶעלְט פַאר מֶענְטְשְׁן אוּן אַזוֹי ווַייטֶער. אוּן נָאךְ מֶער אַז כָאטְשׁ וָואס זִי אַרְבֶּעט אוּן מַאכְט גֶעלְט, ווִיל זִי אָבֶּער נָאר נֶעמֶען דִי גַאנְצֶע גֶעלְט פוּן מִיר.

אִיךְ הָאבּ שׁוֹין פְּרוּבִּירְט צוּ רֶעדְן מִיט שֵׁיינֶעם, עֶס הֶעלְפְט אָבֶּער נִישְׁט, דִי אַרְבֶּעט גֵייט שׁוֹין אָן אִין פוּלְן שְׁוואוּנְג אָן מַיין רְשׁוּת.

ווִי אַזוֹי גֶעבְּט מֶען זִיךְ אַן עֵצָה?

יְיִשַׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

טוּ אַלֶעס אוֹיף דִי וֶועלְט אַז דַיין שְׁטוּב זָאל בְּלַייבְּן גַאנְץ.

פְּרוּבִּיר צוּ רֶעדְן צוּ אִיר שֵׁיינֶערְהֵייט, רֶעד וֵוייכֶע וֶוערְטֶער צוּ אִיר, גֶעבּ אִיר צוּ פַארְשְׁטֵיין ווִי שְׁוֶוער עֶס אִיז דִיר יֶעצְט דַיין מַצָּב פַּרְנָסָה, זָאג אִיר אַז דוּ וֶועסְט אִיר אַלֶעס נָאכְגֶעבְּן וֶוען דוּ וֶועסְט הָאבְּן גֶעלְט. אוּן אַז דוּ זֶעסְט אַז עֶס אִיז נִישְׁטָא מִיט וֶועם צוּ רֶעדְן, זִי אִיז פַאר׳עַקְשְׁנְ׳ט, זִי הָאט שׁוֹין אַלֵיינְס גֶערוּפְן דִי בַּעֲלֵי מְלָאכָה אוּן אָנְגֶעהוֹיבְּן אִיבֶּערְבּוֹיעֶן דִי הוֹיז אָן דַיין רְשׁוּת - זָאלְסְטוּ זִיךְ אָנְשְׁטְרֶענְגֶען אוּן טוּן אַלֶע מִיטְלֶען אַז דַיין שְׁטוּב זָאל נִישְׁט צֶעפַאלְן.

לָאז זִיךְ נִישְׁט פַארְפִירְן פוּן טֶערָאפִּיסְטְן וָואס זוּכְן צוּ מַאכְן גֶעלְט פוּן צָרוֹת יִשְׂרָאֵל אוּן בַּיים סוֹף וַוארְפְן זֵיי אַרָאפּ דֶעם מֶענְטְשׁ אִין אַ טִיפְן גְרוּבּ, זֵיי רֶעדְן צוּ מֶען זָאל זִיךְ גֶטְ׳ן; אָךְ אוּן וֵויי פַאר דִי וָואס פַאלְן אַרַיין אִין זֵייעֶרֶע הֶענְט, זֵיי הָאבְּן נִישְׁט קֵיין רַחְמָנוּת אוֹיף קֵיינֶעם, וֶוען זֵיי הֶערְן אוֹיס צָרוֹת יִשְׂרָאֵל אִיז דָאס נִישְׁט מִיט הַארְץ צוּ הֶעלְפְן דֶעם מֶענְטְשׁ, דָאס אִיז זֵייעֶר פַּרְנָסָה, זֵיי צֶעטֵיילְן שְׁטוּבֶּער, יֶעדֶער לַיידְט פוּן דִי טֶערָאפִּיסְטְן אוּן שָׁלוֹם בַּיִת מַאכֶערְס, סַיי דִי פָּארְפָאלְק אוּן נָאךְ מֶער דִי קִינְדֶער.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר, נֶעם אָן מַיינֶע וֶוערְטֶער; אִיךְ שְׁרַייבּ דָא אָן קֵיין שׁוּם נְגִיעוֹת, אִיךְ וֵוייס נִישְׁט וֶוער אִיר זֶענְט אוּן וֶוער אַייעֶר פְרוֹי אִיז, אִיךְ ווִיל אַייךְ פָּשׁוּט רַאטֶעוֶוען פוּן אָנְקוּמֶען צוּ בְּלַייבְּן אַלֵיין, אִיךְ ווִיל רַאטֶעוֶוען אַייעֶר שְׁטוּבּ, אַייעֶרֶע קִינְדֶער זָאלְן נִישְׁט לַיידְן זֵייעֶר גַאנְצֶע לֶעבְּן.

דִי וֶועג פוּן דִי תּוֹרָה אִיז אַז דֶער מַאן זָאל טוּן אַלֶעס אוֹיף דִי וֶועלְט אַז זַיין ווַייבּ זָאל זַיין פְרֵיילִיךְ אוּן צוּפְרִידְן. דֶער הֵיילִיגֶער צַדִּיק רֶבִּי חַיִּים וִיטַאל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ שְׁרַייבְּט (שַׁעַר הַמִּצְוֹות, פַּרְשַׁת עֵקֶב): "רָאִיתִי לְמוֹרִי זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה", אִיךְ הָאבּ גֶעזֶען בַּיי מַיין הֵיילִיגְע רֶבִּי דֶער אַרִיזַ"ל, "שֶׁלֹּא הָיָה חוֹשֵׁשׁ בְּעַצְמוֹ לְהִתְכַּבֵּד בְּמַלְבּוּשִׁים נָאִים יוֹתֵר מִדַּי", וֶוען עֶס אִיז גֶעקוּמֶען צוּ קוֹיפְן קְלֵיידֶער פַאר זִיךְ אַלֵיינְס, הָאט עֶר נִישְׁט גֶעקוֹיפְט קֵיין טֵייעֶרֶע קְלֵיידֶער, "גַּם בְּמַאֲכָלוֹ הָיָה אוֹכֵל דָּבָר מוּעָט מְאֹד", אוֹיךְ בַּיי עֶסְן - וֶוען עֶס הָאט זִיךְ גֶערֶעדְט פַאר זִיךְ - הָאט עֶר נִישְׁט גֶעגֶעסְן קֵיין סַאךְ, עֶר פְלֶעגְט עֶסְן זֵייעֶר וֵויינִיג, "אֲבָל בְּמַלְבּוּשֵׁי אִשְׁתּוֹ הָיָה זָהִיר מְאֹד לְכַבְּדָהּ וּלְהַלְבִּישָׁהּ", אָבֶּער וֶוען עֶס אִיז גֶעקוּמֶען צוּ זַיין ווַייבּ הָאט עֶר זֵייעֶר אַכְטוּנְג גֶעגֶעבְּן אִיר צוּ מְכַבֵּד זַיין מִיט שֵׁיינֶע קְלֵיידֶער, "וְהָיָה מֵפִיק כָּל רְצוֹנָהּ", עֶר הָאט אִיר צוּפְרִידְן גֶעשְׁטֶעלְט אִינְגַאנְצְן, וָואס זִי הָאט גֶעוָואלְט הָאט עֶר אִיר גֶעגֶעבְּן, "אַף אִם לֹא הָיְתָה יָדוֹ מַשֶּׂגֶת כָּל כָּךְ", אֲפִילוּ עֶר הָאט נִישְׁט גֶעהַאט

קַיין גֶעלְט דָאס צוּ קֶענֶען טוּן.

דָאס אִיז דִי וֶועג פוּן דִי תּוֹרָה, דֶער מַאן זָאל טוּן אַלֶעס אוֹיף דִי וֶועלְט אַז זַיין וַוייבּ זָאל זַיין צוּפְרִידְן; אֲפִילוּ זִי אִיז נִישְׁט גֶערֶעכְט, זִי גֶעבְּט אוֹיס גֶעלְט וָואס אִיז נִישְׁט דָא. דָאס אִיז אוּנְזֶער אַרְבֶּעט, מִיר זָאלְן הַאלְטְן דִי שְׁטוּבּ מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת עֶס זָאל נִישְׁט צֶעפַאלְן, דָאס הָאט אוּנְז מוֹהֲרָא"שׁ גֶעלֶערְנְט אַלֶע יָארְן אוּן דָאס לֶערְנְט מֶען וַוייטֶער אִין הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ, נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל, מֶען זָאל אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף דִי שְׁטוּבּ.

נָאךְ אַ כְּלַל הָאט מוֹהֲרָא"שׁ אוּנְז גֶעלֶערְנְט אוּן וֶוער עֶס לֶעבְּט מִיט דֶעם כְּלַל הָאט אַ גוּט לֶעבְּן. מוֹהֲרָא"שׁ הָאט אוּנְז גֶעלֶערְנְט: "אַ פְּרוּי אִיז שְׁטֶענְדִיג גֶערֶעכְט"; מוֹהֲרָא"שׁ הָאט אוּנְז גֶעלֶערְנְט אוּן אוּנְז גֶעוָוארְנְט מִיר זָאלְן נִישְׁט גֵיין אִין וִיכּוּחִים מִיט דִי וַוייבּ, נִישְׁטָא קַיין טַעֲנָה'נֶען אוּן נִישְׁטָא קַיין אוֹיפְוַוייזְן, אֲפִילוּ זִי אִיז גֶעפַאלְן אוֹיפְ'ן קָאפּ אוּן גֶעפַאלְן אוֹיפְ'ן נָאז, זִי זָאגְט בַּייטָאג אַז יֶעצְט אִיז נַאכְט - זָאל מֶען נִישְׁט טַעֲנָה'עֶן מִיט אִיר נָאר אִיר גֶעבְּן גֶערֶעכְט: "יָא יָא, יֶעצְט אִיז נַאכְט, לָאמִיר אַרוֹיס גֵיין מְחַדֵּשׁ זַיין דִי לְבָנָה", בִּיז זִי וֶועט אַלֵיינְס זָאגְן: "עֶס אִיז נִישְׁטָא קַיין לְבָנָה, אִיז אַ סִימָן אַז עֶס אִיז יָא נַאכְט".

מוֹהֲרָא"שׁ פְלֶעגְט דָאס שְׁטֶענְדִיג חַזֶר'ן מִיט אוּנְז, עֶר פְלֶעגְט אַלְץ גֶעבְּן דִי מָשָׁל, אַז עֶס אִיז נַאכְט אִין דִי פְּרוּי זָאגְט: "יֶעצְט אִיז טָאג" - זָאלְסְטוּ נִישְׁט טַעֲנָה'עֶן מִיט אִיר, נָאר גֶעבּ אִיר גֶערֶעכְט, זָאג אִיר: "יָא יָא, יֶעצְט אִיז טָאג, לָאמִיר גֵיין אַבִּיסְל אוּנְטֶער דִי זוּן זִיךְ אָפְּבְּרָאטְן וְכוּ'", בִּיז זִי אַלֵיינְס וֶועט זָאגְן: "אִיךְ הָאבּ גֶעמַאכְט אַ טָעוּת, יֶעצְט אִיז נַאכְט, עֶס אִיז נִישְׁטָא קַיין זוּן"; עֶס זֶעט אוֹיס מָאדְנֶע, אָבֶּער דֶער וָואס פִירְט זִיךְ אַזוֹי דֶער הָאט אַ לֶעבְּן.

וִויסְן זָאלְסְטוּ אַז דִי אַלֶע חֲבֵרִים אָדֶער מִשְׁפָּחָה מִיטְגְלִידֶער וָואס הֶעצְן דִיר אוּנְטֶער: "גֵיי גֶט זִיךְ", זֵיי רֶעדְן דִיר צוּ: "לָאז אִיר אָפּ", "זִי אִיז אַ שְׁקְלַאפְטֶע", "וִויפִיל אִיז דִי שִׁיעוּר צוּ לַיידְן? וְכוּ' וְכוּ'", דִי אַלֶע זֶענֶען גוּט ווִילַאנְג דִי הָאסְט זִיךְ נִישְׁט גֶע'גֶט, אֵיינְמָאל מֶען בְּלַייבְּט אַלֵיין וֶועסְטוּ נִישְׁט הָאבְּן וואוּ צוּ גֵיין, דוּ וֶועסְט זִיךְ וַואלְגֶערְן פוּן אֵיין שְׁטוּבּ צוּם צְוֵוייטְן, דוּ וֶועסְט וֶוערְן דֶערְבִּיטֶערְט הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ.

דֶערִיבֶּער אַז זִי הָאט שׁוֹין אָנְגֶעהוֹיבְּן אִיבֶּער בּוֹיעֶן דַיין הוֹיז אָן רְשׁוּת, זִי פִירְט זִיךְ נִישְׁט רִיכְטִיג, דִי גַאנְצֶע גֶעלְט נֶעמְט זִי דִיר אַוֶועק זָאלְסְטוּ זֶען אַז כָּאטְשִׁיג זָאלְסְטוּ בְּלַייבְּן מִיט אַ שְׁטוּבּ, זָאלְן דַיינֶע קִינְדֶער בְּלַייבְּן מִיט אַ שְׁטוּבּ.

אִיךְ הָאף אַז דו וֶועסְט אָנְנֶעמֶען דִי וֶוערְטֶער, וֶועט דִיר גוּט זַיין אוֹיף דִי וֶועלְט אוּן אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

ווִי אַזוֹי אִיז דִי רִיכְטִיגֶע וֶועג צוּ שְׁוִוימֶען בִּצְנִיעוּת?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

וָואס דַארְף אִיךְ עֶנְטְפֶערְן פַאר אַ מֵיידְל וָואס פַארְרוּפְט זִיךְ אַ תַּלְמִידָה פוּן בֵּית פֵיגָא אוּן זִי מַאכְט מִיר כְּסֵדֶר מְשׁוּגָע מִיט הַצָּעוֹת פוּן שִׁידוּכִים, נָאךְ וָואס אִיךְ הָאבּ אִיר שׁוֹין אַזוֹיפִיל מָאל גֶעעֶנְטְפֶערְט אַז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה הָאט אוּנְז אוֹיסְגֶעלֶערְנְט אַז מֵיידְלֶעךְ רֶעדְן נִישְׁט צְווִישְׁן זִיךְ פוּן דִי נוֹשֵׂא, אָבֶּער זִי לַאכְט זִיךְ אַלְץ אוֹיס אַז נִישְׁט דָאס מֵיינְט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה צוּ זָאגְן.

אוֹיךְ ווִיל אִיךְ ווִיסְן אוֹיבּ אִיז אַ פְּרָאבְּלֶעם לוֹיט דִי הֲלָכָה צוּ גֵיין דָא אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל צוּ דִי אָפְּגֶעטֵיילְטֶע פְּלַאץ בַּיים וַואסֶער [חוֹף הַנִּפְרָד], אָן שְׁטְרִימְפּ אוּן מִיט קוּרְצֶע עֶרְמְל.

יְיַשֶּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

... תְּחִיֶ'.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

נִישְׁט יֶעדֶער אֵיינֶער וָואס פַארְרוּפְט זִיךְ אַ 'תַּלְמִידָה בֵּית פֵיגָא' אִיז טַאקֶע אַ תַּלְמִידָה אוּן נִישְׁט יֶעדֶער אֵיינֶער וָואס לֶערְנְט אִין בֵּית פֵיגָא אִיז אַ תַּלְמִידָה; דִי תַּלְמִידוֹת זֶענֶען דִי וָואס פָאלְגְן וָואס מֶען לֶערְנְט אִין שׁוּלֶע.

ווִי אַזוֹי וֵוייסְט מֶען וֶוער אִיז אַ תַּלְמִיד אוּן וֶוער אִיז אַ תַּלְמִידָה? הַיינְט אִיז דֶער אַ תַּלְמִיד אוּן מָארְגְן אִיז עֶר שׁוֹין אָפְּגֶעקִילְט אוּן אִיז אַ חָסִיד שֶׁנָּפַל וָואס דֶער רֶבִּי זָאגְט אוֹיף דֶעם אַז דָאס אִיז עֶרְגֶער פוּן אַלֶעם (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת נְזִיקִין הֲלָכָה ד, אוֹת כז; שְׁלוּחִין הֲלָכָה ה, אוֹת יז; רֹאשׁ חוֹדֶשׁ הֲלָכָה ז, אוֹת נב), דֶערִיבֶּער אִיז נִישְׁט כְּדַאי צוּ קוּקְן אוֹיף אַנְדֶערֶע.

וֶוערְטְס נִישְׁט בַּאגֵייסְטֶערְט פוּן אַנְדֶערֶע; נֶעמְטְס דִי שִׁיעוּרִים אוּן לִימוּדִים

פַאר זִיךְ, נֶעמְטְס דָאס פַאר אַייעֶר לֶעבְּן. אִיר מֶעגְט זִיךְ מְחַזֵק זַיין מִיט אַנְדֶערֶע מֵיידְלֶעךְ וָואס פַארְרוּפְן זִיךְ אוֹיךְ אוֹיפְ'ן רֶבִּינְ'ס נָאמֶען, עֶס אִיז גוּט צוּ הָאבְּן גוּטֶע חַבְרֶ'טֶעס, אָבֶער וֶוערְטְס נִישְׁט נִתְפָּעֵל וֶוען אִיר זֶעט אַז אַנְדֶערֶע טוּעֶן נִישְׁט אוּן פָאלְגְן נִישְׁט וְכוּ' וְכוּ'.

אִיר זָאלְט נִישְׁט רֶעדְן מִיט אַנְדֶערֶע פוּן שִׁידוּכִים; עֶס אִיז זֵייעֶר נִישְׁט אֵיידְל צוּ רֶעדְן צְווִישְׁן מֵיידְלֶעךְ פוּן דֶעם בָּחוּר אוּן פוּן יֶענֶעם בָּחוּר, עֶס אִיז קִינְדִישׁ. אַז מֶען טְרַאכְט פוּן אַ שִׁידוּךְ קֶען מֶען דָאס מִיטְטֵיילְן מִיט דִי עֶלְטֶערְן אָדֶער מִיט דִי מְנַהֶלֶת וְכוּ', אָבֶער נִישְׁט צְווִישְׁן מֵיידְלֶעךְ.

אוֹיף אַייעֶר פְרַאגֶע צִי מֶען מֶעג גֵיין אָן שְׁטְרִימְפּ אוּן מִיט קוּרְצֶע עֶרְמְל בַּיים וַואסֶער; עֶס וֶוענְדְט זִיךְ אוֹיב דָאס אִיז אַ פַארְמַאכְטֶע פְּלַאץ. אוֹיב אִיז דָאס אַ פַארְמַאכְטֶע פְּלַאץ אַזוֹי וִוי דִי פְּלֶעצֶער וואוּ מֶען גֵייט שְׁווִימֶען - מֶעג מֶען גֵיין אָן שְׁטְרִימְפּ אוּן מִיט קוּרְצֶע עֶרְמְל.

זַייטְס שְׁטַארְק מִיט אַייעֶר גוּטֶע אוֹיפְפִירוּנְג; אִין דֶעם זְכוּת וֶועט אִיר זוֹכֶה זַיין צוּ טְרֶעפְן אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ אוּן הָאבְּן עֶרְלִיכֶע קִינְדֶער. אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת בָּנִים, סִימָן ט): "צְנִיעוּת שֶׁבָּאִשָּׁה מְזַכָּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים", אַז אַ פְרוֹי גֶעבְּט אַכְטוּנְג אוֹיף צְנִיעוּת וֶועט זִי זוֹכֶה זַיין צוּ גוּטֶע קִינְדֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אַ פַארְנוּמֶענֶע פְרוֹי זָאל עֶנְדֶערְשׁ דַאוֶוענֶען אָדֶער אִיז גֶענוּג דִי בְּרָכוֹת מִיט תְּהִלִּים?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ וִויל זִיךְ נָאכְאַמָאל בַּאדַאנְקֶען אוֹיף אַלֶע חִיזוּק אִין לֶעבְּן. דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אַייךְ וַוייטֶער שִׁיקְן כֹּחַ אוּן בְּרָכָה אָנְצוּגֵיין מִיט דִי הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט.

אִיךְ פְּרוּבִּיר צוּ זָאגְן דֶעם יוֹם תְּהִלִּים יֶעדְן טָאג, אַזוֹי דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה זָאגְט אַז אַ פְרוֹי זָאל זִיךְ צוּגֶעוואוֹינֶען צוּ זָאגְן יֶעדְן טָאג דֶעם יוֹם תְּהִלִּים, אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן וָואס צוּ טוּן אוֹיב אִיךְ יָאג נִישְׁט אָן צוּ זָאגְן תְּהִלִּים וֶוען עֶס אִיז נָאךְ טָאג, קֶען אִיךְ אוֹיךְ זָאגְן בַּיינַאכְט? וַוייל אִיךְ וֵויס אַז עֶס אִיז נִישְׁט לְכַתְּחִילָה צוּ זָאגְן תְּהִלִּים בַּיינַאכְט.

אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן וָואס צוּ טוּן וֶוען אִיךְ הָאבּ אַ פַּארְנוּמֶענֶע טָאג, אִיז בֶּעסֶער צוּ דַאוֶוענֶען שַׁחֲרִית אָדֶער בֶּעסֶער זָאגְן בְּרָכוֹת אוּן דֶעם יוֹם תְּהִלִּים?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ'.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

עֶס אִיז נִישְׁט קַיין פְּרָאבְּלֶעם צוּ זָאגְן תְּהִלִּים בַּיינַאכְט. עֶס וֶוערְט גֶעבְּרֶענְגְט אִין סֵפֶר אֵשֶׁל אַבְרָהָם פוּן הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִבּוּטְשַׁאטְשׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (אוֹרַח חַיִּים, סִימָן רלח, סְעִיף ב) אַז תְּהִלִּים מֶעג מֶען זָאגְן בַּיינַאכְט, וַוייל מֶען זָאגְט דָאס צוּ מִתְפַּלֵּל זַיין אוּן צוּ דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אַ אִידִישֶׁע מַאמֶע וָואס אִיז פַּארְנוּמֶען טָאג אוּן נַאכְט מִיט דִי שְׁטוּבּ ווירְטְשַׁאפְט קֶען יוֹצֵא זַיין דַאוֶוענֶען מִיט הִתְבּוֹדְדוּת; אִין דִי צַייט וָואס אִיר קָאכְט אוּן אִיר רֵיינִיגְט דִי שְׁטוּבּ וְכוּ' וְכוּ' - זָאלְט אִיר שְׁמוּעֶסְן מִיט'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִים בֶּעטְן פַאר אַלֶעס וָואס אִיר דַארְפְט, מִיט דֶעם אִיז מֶען יוֹצֵא דִי מִצְוָה פוּן דַאוֶוענֶען.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט זֵייעֶר אוֹיסְגֶעלוֹיבְּט דִי תְּפִילּוֹת פוּן פְרוֹיעֶן; מֶען הָאט אַמָאל גֶעזָאגְט פַאר'ן רֶבִּי'ן אַז דֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט גֶעזָאגְט: "וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועט מֶען מְבַטֵּל זַיין אַלֶע וַוייבֶּער שׁוּל'ן", הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: "עֶס אִיז נִישְׁט אֱמֶת, עֶס קֶען נִישְׁט זַיין אַז דֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב הָאט דָאס גֶעזָאגְט, פּוּנְקְט פַארְקֶערְט! מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען בִּזְכוּת דִי תְּפִילּוֹת פוּן אִידִישֶׁע פְרוֹיעֶן וָואס זֵיי דַאוֶוענֶען אוּן בֶּעטְן אַז מָשִׁיחַ זָאל קוּמֶען"; זֶעט מֶען פוּן דֶעם אַז דֶער רֶבִּי הָאט זֵייעֶר שְׁטַארְק גֶעהַאלְטְן פוּן תְּפִילּוֹת פוּן פְרוֹיעֶן.

בַּיי פְרוֹיעֶן אִיז שְׁטֶערְקֶער דִי זַאךְ פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, וַוייל עֶס אִיז דָא בַּיי זֵיי מֶער תְּמִימוּת, עֶס אִיז דָא בַּיי זֵיי מֶער אֱמוּנָה. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט זֵייעֶר גֶעהַאלְטְן פוּן דִי תְּמִימוּת וָואס פְרוֹיעֶן הָאבְּן, עֶר הָאט גֶעזָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן לג): "אֵצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, וְאֶצְלִי אֱמוּנָה הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד, וְעִקַּר הָאֱמוּנָה הִיא בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת וַחֲקִירוֹת כְּלָל, רַק בִּפְשִׁיטוּת גָּמוּר כְּמוֹ שֶׁהַנָּשִׁים וְהַהֲמוֹן עַם הַכְּשֵׁרִים מַאֲמִינִים", בַּיי דִי וֶועלְט אִיז אֱמוּנָה אַ קְלֵיינִיקֵייט, אָבֶּער בַּיי מִיר אִיז דֶער עִיקַר אֱמוּנָה אָן קַיין חֲקִירוֹת אוּן אָן קַיין חָכְמוֹת, נָאר פָּשׁוּט אַזוֹי ווִי פְרוֹיעֶן אוּן

פְּשׁוּטְ׳עֶ מֶענְטְשְׁן גְלֵייבְּן; פְּרוּ׳וּעֶן הָאבְּן אִין זִיךְ אַ מוֹרָא׳דִיגֶע תְּמִימוּת, דֶערְפַאר זֶענֶען זֵיי נֶענְטֶער צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וַוייל ווִי מֶער מֶען פִירְט זִיךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת אַלְץ מֶער רֶעדְט מֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

הֵייבְּטְס אָן דִי טָאג מִיט דִי בְּרָכוֹת אוּן וֶוען אִיר הָאט אַבִּיסְל צַייט זָאלְט אִיר זָאגְן תְּהִלִים, אוּן דֶער עִיקָר זָאלְט אִיר אַסַאךְ רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

זָאל אִיךְ נָאכְגֶעבְּן פַאר מַיין מַאן וָואס ווִיל הָאבְּן אַ קָאמְפְּיוּטֶער אִין שְׁטוּבּ?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

קוֹדֶם מוּז אִיךְ זִיךְ בַּאדַאנְקֶען פַאר אַלֶע דְרָשׁוֹת, עֶס גֶעט מִיךְ צוּ אַ שְׁטִיק לֶעבְּן.

מַיין מַאן ווִיל הָאבְּן אַ קָאמְפְּיוּטֶער אִין שְׁטוּבּ, וָואס מֶען קֶען דֶערוּיף גָארְנִישְׁט קוּקְן, עֶס אִיז נָאר גֶעמַאכְט צוּ קֶענֶען אִיבֶּערְלֵייגְן פוּן אַ סִידִי אוֹיף אַ קַארְטְל, אָדֶער צוּ שְׁרַייבְּן זַאכְן אוֹיף וָוארְד, עֶקְסֶעל אוּן דָאס גְלַייכְן. עֶר טַעֲנָה'עֶט אַז אַזַא סָארְט קָאמְפְּיוּטֶער הֵייסְט בִּכְלַל נִישְׁט קַיין קָאמְפְּיוּטֶער, דָאס אִיז נִישְׁט פוּן וָואס דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א רֶעדְט אַז מֶען זָאל נִישְׁט הָאבְּן אַ קָאמְפְּיוּטֶער אִין שְׁטוּבּ.

אִיךְ ווֵייס אַז מַיין מַאן אִיז אֵייבִּיג גֶערֶעכְט, לְמָשָׁל אִיךְ פְלֶעג אַמָאל הַאלְטְן אַז בְּרֶסְלֶב אִיז נִישְׁט אַ גוּטֶע פְלַאץ, מַיין מַאן הָאט אָבֶער גֶעהַאלְטְן אַז עֶס אִיז יָא גוּט, אוּן הַיינְט זֶע אִיךְ אַז עֶר אִיז גֶערֶעכְט. ווִיל אִיךְ ווִיסְן צִי דָא בִּין אִיךְ זִיךְ אוֹיךְ טוֹעֶה, וַוייל אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין חֵשֶׁק צוּ הָאבְּן קַיין שׁוּם סָארְט קָאמְפְּיוּטֶער אִינְדֶערְהֵיים.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

דִי שְׁאֵלָה אִיז אַבִּיסְל אִינְטֶערֶעסַאנְט.

אוֹיבּ עֶר ווִיל אַזוֹי שְׁטַארְק אִיר זָאלְט זַיין בַּיי זַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה אוּן עֶר ווִיל אַלֶעס פָּאלְגְן זַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה - פַּארְוָואס זָאל עֶר אַלֵיינְס נִישְׁט פְּרֶעגְן זַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה אוֹיבּ דָאס אִיז אוֹיךְ נִכְלָל אִין דָאס וָואס זַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה זָאגְט אַז מֶען זָאל נִישְׁט הָאבְּן אַ קָאמְפְּיוּטֶער אִין שְׁטוּבּ?

אַ שָׁאד זִיךְ אַרוּם צוּ קְרִיגְן אוּן זִיךְ אַרוּם טַעְנָה'עֶן דִי פָּאר יָאר וָואס מֶען לֶעבְּט; אַז עֶס אִיז דָא חִילוּקֵי דֵיעוֹת אִין שְׁטוּבּ נֶעמְט מֶען אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אַ קְלוּגֶער אִיד - וָואס בֵּיידֶע, סַיי דֶער מַאן אוּן סַיי דִי וַוייבּ וֶועלְן אָנְנֶעמֶען וָואס דֶער עֶרְלִיכֶער אִיד זָאגְט, אַזוֹי דַארְף מֶען זִיךְ נִישְׁט טַעְנָה'עֶן אוּן קְרִיגְן.

אִיר דַארְפְט פַארְשְׁטֵיין, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט בַּאשַׁאפְן אַ גְרוֹיסֶע וֶועלְט מִיט אָן אַ שִׁיעוּר מֶענְטְשְׁן אוּן אֵיינְס פוּן דִי גְרֶעסְטֶע וואוּנְדֶער אִיז דָאס וָואס חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרָכוֹת נח.): "שֶׁאֵין דַעְתָּם דוֹמֶה זֶה לָזֶה", יֶעדֶער אֵיינֶער טְרַאכְט אַנְדֶערְשׁ, יֶעדֶער הָאט אַנְדֶערֶע זַאכְן וָואס עֶר וִויל; דָאס קְלַאפְּט אוֹיס צְווִישְׁן מַאן אוּן וַוייבּ, יֶעדֶער אֵיינֶער הַאלְט אַז עֶר הָאט דִי רִיכְטִיגֶע וֶועג. מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט אוֹיסְקוּמֶען אֵיינִיג נָאר אַז מֶען גֵייט אוֹיף דֶעם וֶועג פוּן דִי תּוֹרָה, מֶען פְּרֶעגְט בַּיי יֶעדֶע זַאךְ וָואס מֶען זָאל טוּן.

בֶּעטְס אַייעֶר מַאן עֶר זָאל דָאס אַלֵיינְס דוּרְךְ שְׁמוּעֶסְן מִיט זַיין מוֹרֶה דֶרֶךְ אוּן וָואס עֶר זָאגְט וֶועט אִיר טוּן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִישׁ אֱמוּנוֹת

וֶוען אַ פְרוֹי שֶׁערְט זִיךְ דִי הָאר נֶעמְט זִי אַרָאפּ פוּן זִיךְ אַלֶע דִינִים

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת וָאֶתְחַנַּן, ח׳ מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳.

אַייעֶר מַאן הָאט מִיר גֶעשְׁרִיבְּן אַז אִיר הָאט זִיךְ אָפְּגֶעשׁוֹירְן דִי הָאר.

אִיר קֶענְט זִיךְ נִישְׁט פָאְרשְׁטֶעלְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן זִיךְ שֶׁערְן דִי הָאר; וֶוען אַ פְרוֹי שֶׁערְט זִיךְ דִי הָאר נֶעמְט זִי אַרָאפּ פוּן זִיךְ אַלֶע דִינִים, זִי בְּרֶענְגְט אוֹיף זִיךְ אַלֶעס גוּטְס.

אִין דֶעם זְכוּת וֶועט אִיר זֶען הֶערְלִיכֶע שֵׁיינֶע דוֹרוֹת.

אִיךְ בִּין יֶעצְט זֵייעֶר פַּארְנוּמֶען, אִיךְ הָאף אַייךְ צוּ שְׁרַייבְּן אַ לֶענְגֶערֶע בְּרִיוו.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

בָּחוּרִים זָאלְן נִישְׁט הָאבְּן טֶעלֶעפָאוֹנְס וָואס מֶען קֶען קוּקְן דֶערוֹיף מָאוִויס

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת וָאֶתְחַנַּן, ט׳ בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ וִויל נִישְׁט בָּחוּרִים זָאלְן הָאבְּן אִין יְשִׁיבָה טֶעלֶעפָאנְס וָואס מֶען קֶען קוּקְן דֶערוֹיף מָאוִוי״ס, קְלִיפְּ״ס וְכַדוֹמֶה לָזֶה.

דוּ הֶעלְפְּסְט מִיר מִיט דִי בָּחוּרִים, זָאלְסְטוּ זֵיי זָאגְן אַז מֶען קֶען נִישְׁט זַיין אִין

יְשִׁיבָה און אִין קֶעמְפּ מִיט אַ טֶעלֶעפָאן וָואס מֶען קֶען זֶען דֶערוֹיף עֲבֵירוֹת.

אִיךְ בּוֹי דִי פְּלַאץ מִיט מְסִירוּת נֶפֶשׁ, עֶס קוּמְט מִיר נִישְׁט אָן גְרִינְג; אִיךְ שְׁפִּיר יֶעדְן טָאג וִוי דָאס אִיז עֶס. בֶּעט אִיךְ דִיר זָאלְסְט מִיר הֶעלְפְן מִיט דֶעם, וֶוען דוּ זֶעסְט אַ בָּחוּר מִיט אַ טֶעלֶעפָאן וָואס מֶען קֶען זֶען אוֹיף דֶעם עֲבֵירוֹת זָאלְסְטוּ אִים שֵׁיינֶערְהֵייט זָאגְן אַז מֶען קֶען נִישְׁט זַיין אִין יְשִׁיבָה מִיט עֲבֵירוֹת.

אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעבֶּעטְן אִינְמִיטְן דִי קִינוֹת זָאלְסְט גֵיין אִין דִי דִירָה וואוּ דִי בָּחוּרִים שְׁלָאפְן, אִיךְ הָאבּ גֶעדַארְפְט עֶנְדִיגְן דִי שִׁיעוּר וַוייל אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעהַאט קַיין מְנוּחָה דֶערְפוּן.

...

לֶערְן מִשְׁנַיוֹת, וֶועסְטוּ הָאבְּן שֵׂכֶל וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת וָאֶתְחַנַּן, ט׳ בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אוֹיבּ דוּ וֵוייסְט נִישְׁט אַלֵיינְס אַז מֶען גֵייט נִישְׁט אַרַיין אִין אַ הוֹיז פוּן אַ צְוֵוייטְן אָן רְשׁוּת און זִיכֶער נִישְׁט אִין אַ שְׁלָאף שְׁטוּבּ פוּן מַאן און וַוייבּ - קֶענְסְטוּ נִישְׁט אַרְבֶּעטְן פַאר מִיר, וַוייל אִיךְ וֵוייס נִישְׁט וָואס נָאךְ דוּ וֵוייסְט נִישְׁט.

אִיךְ הָאבּ גְרוֹיס צַעַר וֶוען אִיךְ הֶער אוֹיף בָּחוּרִים אִין יְשִׁיבָה אַז מֶען וֵוייסְט נִישְׁט דָאס א׳ ב׳ פוּן דֶרֶךְ אֶרֶץ און נָארְמַאלְקֵייט.

פוּן הַיינְט וֶועל אִיךְ נֶעמֶען מֶער פַארְשְׁטֶענְדְלִיכֶע בָּחוּרִים וָואס הָאבְּן נָאךְ אַ טְרָאפּ שֵׂכֶל צוּ וִויסְן אַז מֶען גֵייט קֵיינְמָאל נִישְׁט אַרַיין צוּ יֶענֶעם אִין שְׁטוּבּ אָן רְשׁוּת, אֲפִילוּ מֶען דַארְף עֶפֶּעס פַארְעֶכְטְן.

זֶע צוּ לֶערְנֶען מִשְׁנַיוֹת, דָאס וֶועט דִיר גֶעבְּן שֵׂכֶל זָאלְסְט וִויסְן וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן, צוּ זַיין אֵיידְל און צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

...

נִישְׁט פָאְרְן מֶער וִוי צְוָואנְצִיג מַייל אַ שָׁעָה אִין שְׁטֶעטְל

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת וָאֶתְחַנַּן, ט׳ בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

הַיינְט אִינְדֶערְפְרִי זֶענֶען גֶעקוּמֶען גוֹי׳שֶׁע שְׁכֵנִים מִיר פָארְהַאלְטְן אוֹיף דִיר אַז דוּ דְרֵייוְוסְט וִוי אַ חַיָ׳, דוּ פָארְסְט זֵייעֶר ווִילְד. זֵיי הָאבְּן גֶעוָואלְט רוּפְן דִי פָּאלִיצֵיי אָבֶּער מַיין וַוייבּ הָאט זֵיי גֶעזָאגְט אַז זִי וֶועט זֶען עֶס זָאל מֶער נִישְׁט פַּאסִירְן.

אִיךְ וֵוייס נִישְׁט פַארְוָואס דוּ בִּיסְט אַן אוֹיבֶּער חָכָם, אִיךְ וֵוייס נִישְׁט פַארְוָואס עֶס אִיז אַזוֹי שְׁוֶוער צוּ פָאלְגְן וֶוען אִיךְ בֶּעט מֶען זָאל אַכְטוּנְג גֶעבְּן דָא אִין שְׁטֶעטְל נִישְׁט צוּ פָארְן שְׁנֶעל, נִישְׁט צוּ פָארְן מֶער וִוי צְוָואנְצִיג מַייל אַ שָׁעָה. עֶס אִיז אַ גְרוֹיסֶע סַכָּנָה אוּן אוֹיךְ מַאכְסְטוּ מִיר אַ שְׁלֶעכְטֶע נָאמֶען בַּיי דִי שְׁכֵנִים.

אִיךְ הָאף דוּ וֶועסְט מִיר פָאלְגְן, וֶועט דִיר גוּט זַיין.

...

אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעמְ׳ס גֶעפִילְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ג מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר, חַבֵר הַנְהָלָה.

אִיךְ דַאנְק דִיר פַארְ׳ן הֶעלְפְן דִי מוֹסָד אַזוֹי גֶעטְרֵיי; אוֹיף דִי וֶועלְט זֶעסְטוּ נִישְׁט וָואס דוּ טוּסְט, מֶען הָאט נָאר טַעֲנוֹת אוֹיף דִיר, אָבֶּער אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט וֶועסְטוּ זֶען דִי שְׂכַר וָואס דוּ וֶועסְטוּ בַּאקוּמֶען פַארְ׳ן הֶעלְפְן בּוֹיעֶן אַ מוֹסָד וָואס מַאכְט לִיכְטִיג פַאר אַזוֹיפִיל מֶענְטְשְׁן.

אִיךְ ווִיל דִיר מְחַזֵק זַיין אוּן אַלֶע חֲבֵרִים וָואס הֶעלְפְן מִיר, אִיר זָאלְט זִיצְן אֵיינְמָאל אַ וָואךְ אָדֶער מַאקְסִימוּם אֵיין מָאל אִין צְוֵויי וָואכְן צוּ זֶען וָואס מֶען קֶען בֶּעסֶער מַאכְן פַאר דִי מוֹסָד אוּן וָואס מֶען קֶען אַלְץ פַארְבֶּעסֶערְן.

דֶער עִיקָר זָאלְט אִיר אַכְטוּנְג גֶעבְּן נִישְׁט צוּ זַיין קַיין פּוֹסֵעַ עַל רָאשֵׁי עַם קוֹדֶשׁ, נִישְׁט טְרֶעטְן אוֹיף אַנְדֶערֶע; אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף יֶעדְן אֵיינֶעמְס גֶעפִילְן אוּן זִיךְ רֶעכְנֶענְן מִיט אַלֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וָואס זֶענֶען גֶעקוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אַז דֶער שִׁידוּךְ הָאט זִיךְ נִישְׁט גֶעעֶנְדִיגְט - אִיז נָאךְ נִישְׁט עֶק וֶועלְט

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ג מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן ... תִּחְיֶ׳.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

וֶוען דֶעם רֶבִּינְ׳ס וַוייבּ אִיז נִפְטָר גֶעוָוארְן אוּן דֶער רֶבִּי אִיז גֶעוֶוען אִין רַאדְווִיל בֶּעפָאר׳ן אַ שִׁידוּךְ טוּן מִיט זַיין צְוֵוייטֶע וַוייבּ, זֶענֶען גֶעקוּמֶען אַסַאךְ פְּרוּוְעֶן זִיךְ מְשַׁדֵךְ זַיין מִיט אִים, הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ״ן, סִימָן תקצה): ״אַלֶע זֶענֶען מַיינֶע שִׁידוּכִים, אוּן יֶעדֶער מֶענְטְשׁ הָאט כַּמָּה וְכַמָּה זִיווּגִים, בַּיי יֶעדְן אֵיינֶעם גֵייט עֶס אַנְדֶערְשׁ״, אַלֶע שִׁידוּכִים וָואס מֶען רֶעדְט אִיז שׁוֹין אוֹיךְ אַ בְּחִינָה פוּן אַ שִׁידוּךְ, אֲפִילוּ עֶס וֶוערְט נִישְׁט אוֹיסְגֶעפִירְט.

דֶערִיבֶּער, אַז דִי שִׁידוּךְ וְכוּ׳ הָאט זִיךְ נִישְׁט גֶעעֶנְדִיגְט - אִיז נָאךְ נִישְׁט עֶק וֶועלְט; וָואס וֵוייסְן מִיר, מִיר וֵוייסְן דֶען וָואס אִיז גוּט פַאר אוּנְז? אַז מֶען הָאט שׁוֹין גֶעהַאלְטְן אַזוֹי נָאנְט צוּם שִׁידוּךְ אוּן בַּיים סוֹף הָאט זִיךְ אֵיינֶער אַרַיין גֶעמִישְׁט אוּן דָאס צֶעשְׁטֶערְט אִיז נָאךְ נִישְׁט עֶק וֶועלְט, אוֹיבּ אִיר וֶועט זִיךְ דֶערְהַאלְטְן וֶועט קוּמֶען בְּקָרוֹב אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ.

דַאנְקְטְס אוּן לוֹיבְּטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף אַלֶע חֲסָדִים וָואס עֶר טוּט מִיט אַייךְ וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְן מִיט אַייךְ גְרוֹיסֶע נִיסִים.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

ווִי אַזוֹי שְׁטַארְקְט מֶען זִיךְ? ווִי אַזוֹי נֶעמְט מֶען כֹּחַ אָנְצוּגֵיין אִין לֶעבְּן?

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, י״ג מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן מָרַת ... תִּחְיֶ׳, מָאנְטְרִיאַל.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

אִיךְ בֶּעט אַייךְ זֵייעֶר אִיר זָאלְט זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת, אִיר זָאלְט

וַוייטֶער בּוֹיעֶן אַייעֶר הֶערְלִיכֶע שְׁטוּבּ. אִיךְ וֵוייס אַז עֶס אִיז אַייךְ בִּיטֶער שְׁוֶוער, אִיר שְׁפִּירְט וִוי אִיר הַאלְט פַאר אַ בְּרָאךְ אָדֶער גָאר שׁוֹין נָאכְן בְּרָאךְ, אִיר שְׁפִּירְט וִוי אִיר שְׁוֶועבְּט וְכוּ' - פוּן אַלֶע שְׁוֶועריִקֵייטְן וָואס אִיר זֶענְט אַרִיבֶּער אִין אַייעֶר לֶעבְּן אוּן פוּן אַלֶעס וָואס אִיר גֵייט נָאךְ אַלְץ אַרִיבֶּער אִין לֶעבְּן אוּן אִיר קֶענְט זִיךְ נִישְׁט צַאמְנֶעמֶען אוֹיף גָארְנִישְׁט, דָאךְ זָאלְט אִיר זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט אַלֶע אַייעֶרֶע כּוֹחוֹת.

אִיר וֶועט פְרֶעגְן: "וִוי אַזוֹי שְׁטַארְקְט מֶען זִיךְ? וִוי אַזוֹי נֶעמְט מֶען כֹּחַ אָנְצוּגֵיין אִין לֶעבְּן?" דֶער עֶנְטְפֶער אִיז אַז מֶען אִיז זִיךְ מְבַטֵּל צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט פַאר רֶבִּי נָתָן (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן רעט): "וֶוען עֶס אִיז שׁוֹין גָאר בִּיטֶער אִיז מֶען זִיךְ אִינְגַאנְצְן מְבַטֵּל", הָאט רֶבִּי נָתָן גֶעפְרֶעגְט דֶעם רֶבִּי'ן: "אֵיךְ מְבַטְּלִין עַצְמוֹ", וִוי אַזוֹי אִיז מֶען זִיךְ מְבַטֵּל? הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: "מֶען פַארְמַאכְט זִיךְ דָאס מוֹיל אוּן דִי אוֹיגְן - דָאס אִיז בִּיטוּל", מֶען פְרֶעגְט נִישְׁט קַיין שׁוּם קַשְׁיוֹת: 'פַארְוָואס? פַארְוָואס מִיר גֵייט שְׁלֶעכְט? פַארְוָואס מִיר אִיז בִּיטֶער?' אַז מֶען פַארְמַאכְט נִישְׁט דָאס מוֹיל, מֶען רֶעדְט אוּן מֶען פְרֶעגְט קַשְׁיוֹת - דֶעמָאלְט וֶוערְט נָאר מֶער בִּיטֶער, אָבֶּער אַז מֶען אִיז זִיךְ מְבַטֵּל צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מֶען נֶעמְט אַרַיין דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִין זִיךְ, מֶען וֵוייסְט אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט דָא אוֹיף דִי וֶועלְט אוֹיסֶער דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אַלֶעס וָואס גֵייט אַרִיבֶּער אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַלֵיין, דָאס הֵייסְט אַז מֶען פַארְמַאכְט דָאס מוֹיל, מֶען פְרֶעגְט נִישְׁט: 'פַארְוָואס? פַארְוָואס אִיךְ? פַארְוָואס דַארְף אִיךְ לַיידְן?' דוּרְכְדֶעם נֶעמְט מֶען אַרָאפּ פוּן זִיךְ אַלֶע דִינִים.

אַזוֹי אוֹיךְ דִי אוֹיגְן; מֶען פַארְמַאכְט דִי אוֹיגְן, דָאס מֵיינְט: 'אִיךְ וִויל גָארְנִישְׁט פַארְשְׁטֵיין, אִיךְ פַארְמַאךְ דִי אוֹיגְן, אִיךְ פַארְמַאךְ מַיין שֵׂכֶל, אִיךְ בִּין זִיךְ מְבַטֵּל צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ וֵוייס אַז וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט אִיז גוּט, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וִויל נָאר גוּטְס טוּן מִיט מִיר', דֶעמָאלְט וֶוערְט מֶען זֵייעֶר שְׁטַארְק אוּן מֶען קֶען אַסַאךְ פַארְנֶעמֶען.

מָרַת ... תִּחְיֶ', אִיר שְׁרַייבְּט אַז אִיר ווִילְט קוּמֶען צוּ פְלִיעֶן רֶעדְן צוּ מִיר; אַז אִיר וֶועט קוּמֶען וֶועל אִיךְ מַאכְן צַייט פַאר אַייךְ, אִיךְ וֶועל אַייךְ מְחַזֵּק זַיין. אִיךְ שְׁרַייבּ אַייךְ חִיזוּק וֶוערְטֶער אַז אִיר זָאלְט זִיךְ קֶענֶען מְחַזֵּק זַיין וואוּ אִיר זֶענְט, אִין אַייעֶר פְּלַאץ זָאלְט אִיר וִויסְן אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט אַייךְ, בַּיי אַייךְ אוּן נֶעבְּן אַייךְ; וָואס אִיר דַארְפְט אוּן וָואס עֶס שְׁטֶערְט אַייךְ זָאלְט אִיר אִים בֶּעטְן,

דוּרְכְדֶעם וֶועט אַייךְ גְרִינְגֶער וֶוערְן, אִיר וֶועט זֶען פַאר זִיךְ אַן אַנְדֶערֶע לֶעבְּן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

קֵיינֶער קֶען נִישְׁט רֶעדְן אִין מַיין נָאמֶען

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ הֵייבּ אָן צוּ פַארְשְׁטֵיין וָואס מוֹהֲרָא״שׁ שְׁרַייבְּט אַסַאךְ מָאל אִין אֲשֶׁר בַּנַּחַל: ״קֵיינֶער זָאל דִיר נִישְׁט זָאגְן בְּשֵׁם מוֹהֲרָא״שׁ וָואס צוּ טוּן, מֶענְטְשְׁן נוּצְן דֶעם נָאמֶען ׳מוֹהֲרָא״שׁ, מוֹהֲרָא״שׁ׳; וָואס דוּ הֶערְסְט פוּן מִיר אַלֵיינְס אוּן וָואס דוּ זֶעסְט אִין מַיינֶע סְפָרִים - דָאס אִיז מוֹהֲרָא״שׁ״.

אִיךְ פְלֶעג דָאס נִישְׁט אַזוֹי פַארְשְׁטֵיין, ׳וִוי קֶען זַיין אַז אַ צַדִיק לֶעבְּט אוּן מֶען נוּצְט זַיין נָאמֶען, יֶעדֶער אֵיינֶער טוּט וָואס עֶר וִויל?!׳ יֶעצְט זֶע אִיךְ דָאס בַּיי אוּנְז, מֶען זָאגְט זַאכְן אִין מַיין נָאמֶען וָואס הֵייבְּט זִיךְ נִישְׁט אָן, יֶעדֶער אֵיינֶער נוּצְט דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה׳ס נָאמֶען פַארְוָואס עֶר וִויל אוּן פַארְוָואס עֶר חָלוֹמ׳ט, סַיי בַּיי דִי אִינְגֶעלַייט אוּן סַיי בַּיי דִי פְרוֹיעֶן.

דֶערִיבֶּער בֶּעט אִיךְ דִיר, אוֹיבּ דוּ ווילְסְט ווִיסְן וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר צוּ זָאגְן זָאלְסְטוּ קוּקְן אִין דִי בְּרִיוו וָואס שְׁטֵייט אִין סֵפֶר עֲצָתוֹ אֱמוּנָה; לֶערְן דִי בְּרִיוו וֶועסְטוּ זֶען וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן, דוּ וֶועסְט בַּאקוּמֶען שֵׂכֶל אִין יֶעדְן פְּרַט וּפְרַט.

אִיךְ הָאף דִיר צוּ זֶען זוּנְטָאג בַּיי דִי סִיוּם מַסֶכֶת שַׁבָּת אוּן חֲנֻכַּת הַבַּיִת פַאר אוּנְזֶער תַּלְמוּד תּוֹרָה.

הַיינְט נַאכְט וֶועט זַיין אַ צַאמְקוּם פַאר דִי פְרוֹיעֶן, בְּלַייבּ אִין שְׁטוּבּ אַז דַיין וַוייבּ זָאל קֶענֶען קוּמֶען נֶעמֶען חִזּוּק.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אַז מֶען וויל קוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל, זָאל מֶען נִישְׁט צֶעבְּרֶעכְן דֶעם שְׁטֶעטְל

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרַט קָטָן

לִכְבוֹד מַיינֶע טֵייעֶרֶע חֲבֵרִים, אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, ה׳ עֲלֵיהֶם יִחְיוּ.

גֶעלוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז מִיר הַאלְטְן דָא, מִיר הָאבְּן אִין אַ קוּרְצֶע צַייט גֶעבּוֹיט אַ שֵׁיינֶע שְׁטֶעטְל אוֹיפְ׳ן רֶבִּינְ׳ס נָאמֶען; אַ שְׁטֶעטְל וואוּ מִיר לֶעבְּן מִיטְ׳ן רֶבִּי׳ן, מִיר צִיעֶן אוֹיף אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער מִיטְ׳ן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן. יֶעצְט זוּמֶער וֶוען אִיךְ בִּין אִין שְׁטֶעטְל זֶע אִיךְ אַבִּיסְל מֶער פוּן דֶער נָאנְט וָואס טוּט זִיךְ דָא, ווִי שֵׁיין מֶען לֶעבְּט, יֶעדֶער אֵיינֶער לֶעבְּט פַאר זִיךְ מִיט דִי מִשְׁפָּחָה - מִיטְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

יֶעצְט אִיז אַבִּיסְל שְׁוֶוער וֶוען נָאךְ מִשְׁפָּחוֹת הָאבְּן זִיךְ אוֹיפְגֶעוֶועקְט צוּ אַ שֵׁיינֶער חָלוֹם, זֵיי זֶעעֶן דֶעם שְׁטֶעטְל פַאר אַ פַּאקְט, ווִילְן זֵיי יֶעצְט קוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל. אָבֶּער מִיר הָאבְּן אַ פְּרָאבְּלֶעם, מֶען קֶען יֶעצְט נִישְׁט קוֹיפְן, וַוייל דִי גוֹי׳שֶׁע שְׁכֵנִים ווִילְן מַאכְן גֶעלְט אוֹיף אוּנְז, זֵיי ווִילְן פַארְקוֹיפְן דִי הַייזֶער פַאר מֶער ווִי דִי פְּרַייז אִיז בֶּאֱמֶת אוּן דָאס ווִילְן מִיר נִישְׁט עֶס זָאל גֶעשֶׁען, מִיר ווִילְן קֶענֶען לֶעבְּן רוּאִיג, נִישְׁט דַארְפְן וֶוערְן צֶעדְרוּקְט פוּן דִי שְׁוֶוערֶע עוֹל צוּ צָאלְן הוֹיכֶע רֶענְט אוּן מָארְטְגִידְזְשׁ.

אִיךְ הָאבּ גֶענוּמֶען אַפָּאר גֶעטְרֵייעֶ תַּלְמִידִים זֵיי זָאלְן מִיר הֶעלְפְן בּוֹיעֶן דֶעם שְׁטֶעטְל, אִיךְ הָאבּ מוֹדִיעַ גֶעוֶועזְן שׁוֹין לַאנְגֶע חֳדָשִׁים צוּרִיק פַאר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ אַז וֶוער עֶס אִיז אִינְטֶערֶעסִירְט צוּ קוֹיפְן אַ דִירָה, אַ נַייעֶ דִירָה אָדֶער אַן אַלְטֶע דִירָה - דַארְף זִיךְ מֶעלְדְן צוּ דִי אִינְגֶעלַייט וָואס מֶען הָאט גֶעשְׁטֶעלְט אוֹיף דֶעם, מֶען קֶען נִישְׁט אַלֵיינְס גֵיין קְלַאפְּן אוֹיף טִירְן צוּ קוֹיפְן הַייזֶער. אִיךְ הָאבּ קְלָאר גֶעשְׁרִיבְּן אַז אִיךְ וֶועל נִישְׁט אַרַיין נֶעמֶען קַיין מִשְׁפָּחוֹת אִין דִי קְהִילָּה אִין שְׁטֶעטְל אוֹיבּ מֶען וֶועט אַלֵיינְס קוֹיפְן.

אִין אָנְהֵייבּ אִיז גֶעקוּמֶען אֵיינֶער אַ לֵץ, עֶר הָאט חוֹזֵק גֶעמַאכְט שְׁטִילֶערְהֵייט אוּנְטֶער מַיין רוּקְן פוּן שְׁטֶעטְל; יֶעדְן שַׁבָּת נָאכְן דַאוֶונֶען הָאט עֶר צַאמְגֶענוּמֶען שְׁוַואכֶע הֶערְצֶער, תְּמִימוּת׳דִיגֶע אִינְגֶעלַייט אוּן זֵיי אוֹיפְגֶעהֶעצְט מִיט כָּל מִינֵי לֵיצָנוּת אוֹיפְ׳ן שְׁטֶעטְל, בִּיז עֶס אִיז גֶעוָוארְן אַ שְׁטִיקְל רִיס צְווִישְׁן אַפָּאר מִשְׁפָּחוֹת; לְמַעֲשֶׂה אִיז עֶר אַלֵיינְס גֶעקוּמֶען קוֹיפְן אַ הוֹיז דָא אִין שְׁטֶעטְל, דָאס אִיז אַ זַאךְ וָואס אִיךְ פַארְשְׁטֵיי נִישְׁט.

אִיז נִישְׁטָא שֶׁענֶערֶע פְּלֶעצֶער וואוּ דָא אִין שְׁטֶעטְל? אִיךְ פַאְרשְׁטֵיי נִישְׁט וָואס מֶען וויל פוּן מִיר הָאבְּן, וָואס אִיז אַזוֹי אִינְטֶערֶעסַאנְט צוּ קוּמֶען דָא וואוֹינֶען? אִיךְ פַארְשְׁטֵיי דֶער וָואס קוּמְט דָא וואוֹינֶען וֶוען עֶר וויל אָנְנֶעמֶען, עֶר וִויל פָּאלְגְן, עֶר וִויל דִי וֶועג וָואס מוֹהֲרָא״שׁ הָאט גֶעלֶערְנְט, דֶעמָאלְט הָאט אַ פְּשַׁט דָאס אַהֶער קוּמֶען, דֶעמָאלְט הָאט דִי פְּלַאץ אַ טַעַם, אָבֶער אַז מֶען קוּמְט לְכַתְּחִילָה אוּנְטֶער גְּרָאבְּן, פַארְוָואס קוּמְט מֶען דָא?

אִיךְ הָאב גֶענוּמֶען אַפָּאר אִינְגֶעלַייט וָואס זָאלְן מִיר הֶעלְפְּן בּוֹיעֶן דִי פְּלַאץ, זֵיי זֶענֶען אַרַיין גֶעשְׁפְּרִינְגֶען אוּן גֶעקוֹיפְט רִיזִיגֶע שְׁטָחִים אִין וֶוערְד פוּן הוּנְדֶערְטֶער טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער - וֶוען דִי גַאנְצֶע שְׁטֶעטְל אִיז נָאךְ גֶעוֶוען אַ חָלוֹם, אַלֶע הָאבְּן חוֹזֶק גֶעמַאכְט פוּן דֶעם, אַלֶע הָאבְּן גֶעשְׁפֶּעט דֶערְפוּן, נָאר זֵיי הָאבְּן גֶעטוּן מַיין ווִילְן אוּן גֶעוֶוען גְרֵייט צוּ בְּלַייבְּן שְׁטֶעקְן מִיט לַאנְד פוּן הוּנְדֶערְטֶער טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער אוֹיף אַ סָפֵק סְפֵיקָא אוֹיב וֶועט וֶוערְן אַ שְׁטֶעטְל. זֵיי זֶענֶען גֶעשְׁטֶעלְט צוּ הֶעלְפְּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, וֶוער עֶס ווִיל קוּמֶען קוֹיפְן אַ אַלְטֶע הוֹיז אָדֶער אַ נַייעֶ הוֹיז; פַארְוָואס זָאל אִיךְ הֶערְן אַז אִינְגֶעלַייט גֵייעֶן שְׁטִילֶערְהֵייט קוֹיפְן אוּנְטֶערְן רוּקְן וֶוען אִיךְ בֶּעט זִיךְ מֶען זָאל דָאס נִישְׁט טוּן?! פַארְוָואס זָאל מֶען נִישְׁט גֵיין וואוֹינֶען אִין אַנְדֶערֶע שֵׁיינֶע אִידִישֶׁע חֲסִידִישֶׁע גֶעגֶנְטֶער? וָואס אִיז אַזוֹי אִינְטֶערֶעסַאנְט צוּ קוּמֶען דָא? פַארְוָואס זָאל מֶען דָא קוּמֶען אוֹיב מֶען הַאלְט אַז מֶען פַארְשְׁטֵייט בֶּעסֶער? אַז מֶען פַארְשְׁטֵייט בֶּעסֶער אִיז דָאךְ גוּט, דַארְף מֶען דָאךְ בִּכְלַל נִישְׁט דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה!

וָואס ווִיל מֶען פוּן מִיר? פַארְוָואס קוּמְט מֶען צוּ מִיר אַז מֶען בְּרֶעכְט מִיר אוּנְטֶער? וָואס הָאט מֶען פוּן זָאגְן לִיגְנְט אִין פָּנִים אַרַיין: 'מֶען הָאט נִישְׁט גֶעוואוּסְט אַז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה לָאזְט נִישְׁט קוֹיפְן אָן דִי הַנְהָלָה', אִינְטֶערֶעסַאנְט, דוּ קוּמְסְט וואוֹינֶען אִין אַ קְלֵיינֶע שְׁטֶעטְל, פַארְוָואס? וֶועגְן דִי ווִילְסְט זַיין בַּיי דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה; לָאמִיר זָאגְן דוּ וֵוייסְט נִישְׁט פוּן דִי תַּקָּנָה, וָואלְט דִי שֵׂכֶל גֶעזָאגְט זָאלְסְט גֵיין פְרֶעגְן דֶער וָואס אִיז גַּבַּאי אִין דִי פְּלַאץ אוֹיב דוּ זָאלְסְט קוּמֶען, פַארְוָואס זָאל מֶען נִישְׁט פְרֶעגְן פַאר מֶען קוֹיפְט: זָאל אִיךְ יָא קוֹיפְן? זָאל אִיךְ נִישְׁט קוֹיפְן?

בֶּעט אִיךְ נָאכְאַמָאל: טַייעֶרֶע תַּלְמִידִים, אַז אִיר ווִילְט דָא קוּמֶען וואוֹינֶען זָאלְט אִיר מִיר נִישְׁט אוּנְטֶערְגְרָאבְּן, אִיר זָאלְט מִיר הֶעלְפְן; אַז אִיר הַאלְט מֶען בַּא'עַוְולְ'ט מֶענְטְשְׁן, אַז אִיר הַאלְט אַז דִי חַבְרֵי הַנְהָלָה טְרֶעטְן אוֹיף מֶענְטְשְׁן -

זָאלְט איר זיךְ דוּרְכְשְׁמוּעֶסְן מִיט דִי אִינְגֶעלַייט, צְווִישְׁן אַלֶע זֶעקְס מֶעמְבֶּערְס אִין דִי הַנְהָלָה דַארְפְסְטוּ קֶענֶען טְרֶעפְן אַן אוֹיעֶר וָואס זָאל דִיר אוֹיסְהֶערְן אוּן זֶען אוֹיב מֶען בַּא'עֲוָול'ט דִיר.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן לֶעבְן בְּאַחְדוּת, מִיר זָאלְן לֶעבְן אִינְאֵיינֶעם, וֶועלְן מִיר קֶענֶען לִיכְטִיג מַאכְן דִי גַאנְצֶע וֶועלְט.

...

מוֹצָאֵי שַׁבָּת קֶען אִיךְ נִישְׁט אוֹיפְנֶעמֶען קַיין מֶענְטְשְׁן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ'.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

אִיךְ וֶועל פְּרוּבִּירְן צוּ מַאכְן צַייט פַאר אַייךְ.

זַייטְס נִישְׁט בְּרוֹגֶז, אָבֶּער מוֹצָאֵי שַׁבָּת קֶען אִיךְ נִישְׁט אוֹיפְנֶעמֶען קַיין מֶענְטְשְׁן; אִיךְ בִּין זֵייעֶר פַארְנוּמֶען מִיטְ'ן גֶעבְּן שִׁיעוּרִים.

אָנְגֶעהוֹיבְּן פוּן שַׁלֹשׁ סְעוּדוֹת גֶעבּ אִיךְ אַ שְׁמוּעֶס פַאר דִי בָּחוּרִים, גְלַייךְ נָאךְ הַבְדָלָה גֶעבּ אִיךְ אַ שִׁיעוּר אִין אַ בְּלַאט גְמָרָא בַּבְלִי אוּן אִין אַ בְּלַאט גְמָרָא יְרוּשַׁלְמִי. גְלַייךְ נָאכְדֶעם וַואשְׁט מֶען זִיךְ צוּ מְלַוֶּה מַלְכָּה, מֶען זִינְגְט אַבִּיסְל זְמִירוֹת אוּן עֶס וֶוערְט נָאךְ אַ שֵׁיינֶע שְׁמוּעֶס חִיזוּק אוּן עֵצוֹת פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, בִּיז עֶס וֶוערְט אַזוֹי שְׁפֶּעט אַז אִיךְ שְׁפִּיר וִוי אִיךְ פַאל מַמָּשׁ פוּן מַיינֶע כּוֹחוֹת.

זָאלְט אִיר נִישְׁט זַיין בְּרוֹגֶז אַז אִיר קוּמְט צוּ פָארְן אוּן אִיר זֶענְט פֵּיין אוֹיסְגֶערוּט פוּן אַ גַאנְץ שַׁבָּת אוּן גוּט מְחוּזָק פוּן דִי שֵׁיינֶע שְׁמוּעֶסְן - אַז אִיךְ קֶען נִישְׁט אוֹיפְנֶעמֶען דֶעמָאלְט קַיין מֶענְטְשְׁן.

אַז אִיר ווִילְט וֶועל אִיךְ מַאכְן צַייט פַאר אַייךְ פְרַייטָאג נָאכְמִיטָאג.

...

יֶעדֶער הָאט שְׁוֶוערֶע טֶעג, דִי קוּנְץ אִיז זִיךְ צוּ דֶערְהַאלְטְן אוּן נִישְׁט אַנְטְלוֹיפְן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר, תַּלְמִיד יְשִׁיבַת תִּפְאֶרֶת הַתּוֹרָה.

אִיךְ בִּין זֵייעֶר אִיבֶּערְגֶענוּמֶען פוּן דִיר וִוי דוּ דֶערְהַאלְסְט זִיךְ אַזוֹי שֵׁיין, דוּ נוּצְט אוֹיס דִי טֶעג אוּן וָואכְן מִיט תּוֹרָה אוּן תְּפִלָּה; אַסַאךְ פוּן דַיינֶע חֲבֵרִים הָאבְּן זִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט דֶערְהַאלְטְן, זֵיי הָאבְּן אָפְּגֶעלָאזְט דִי אַלֶע שֵׁיינֶע לִימוּדִים וָואס מֶען לֶערְנְט אִין הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ אוּן דוּ בִּיסְט נָאךְ פְרִישׁ, דוּ לֶערְנְסְט יֶעדְן טָאג דַיינֶע שִׁיעוּרִים אוּן דוּ פִירְסְט זִיךְ מִיט יִרְאַת שָׁמַיִם.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר טַייעֶרֶער ... זָאלְסְט נִישְׁט אַנְטְלוֹיפְן פַאר שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ; דוּ קֶענְסְט דִי מַעֲשֶׂה וָואס דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט מִיטְ׳ן גוֹי וָואס הָאט זִיךְ פַארְשְׁטֶעלְט וִוי אַ אִיד צוּ קֶענֶען עֶסְן בַּיי אִידְן פֶּסַח בַּיינַאכְט, בִּיז עֶר הָאט גֶעגֶעסְן דִי מָרוֹר הָאט עֶר זִיךְ אוֹיפְגֶערֶעגְט אוּן אַנְטְלָאפְן פוּן סֵדֶר.

שְׁפֶּעטֶער הָאט מֶען אִים גֶעזָאגְט: ״אַ שָׁאד דוּ הָאסְט נִישְׁט אַרָאפְּגֶעשְׁלִינְגֶען דֶעם כְּזַיִת מָרוֹר, וָואלְסְטוּ גֶעהַאט אַ פֵיינֶע סְעוּדָה״, הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: ״יֶעדֶער אֵיינֶער הָאט זַיין צַייט וֶוען מֶען גֶעבְּט אִים צוּ עֶסְן דֶעם כְּזַיִת מָרוֹר; אַ טֵייל הָאבְּן אַ קְלֵיינֶע כְּזַיִת, אַנְדֶערֶע הָאבְּן אַ גְרֶעסֶערֶע שִׁיעוּר, אָבֶּער יֶעדֶער אֵיינֶער גֵייט אַרִיבֶּער שְׁוֶוערֶע טֶעג, מָרוֹר טֶעג; דִי קוּנְץ אִיז וֶוער עֶס קֶען זִיךְ דֶערְהַאלְטְן, וֶוער עֶס אַנְטְלוֹיפְט נִישְׁט, וֶוער עֶס הָאט נִישְׁט קַיין תַּרְעוּמוֹת אוֹיפְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר וֵוייסְט אוּן גְלֵייבְּט אַז אַלֶעס אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אוּן אַלֶעס וָואס גֵייט אַרִיבֶּער אוֹיף אִים אִיז נָאר פַאר זַיין טוֹבָה, נָאר פַאר זַיין גוּטְס, נָאר פַאר זַיין תַּכְלִית אוּן תִּיקוּן.

דֶערִיבֶּער בֶּעט אִיךְ דִיר טַייעֶרֶער ... דְרַאפֶּע זִיךְ אוּן דֶערְהַאלְט זִיךְ; סוֹף הַכָּבוֹד לָבוֹא, אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטוֹב, דוּ וֶועסְט מִיטְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְנְס הִילְף טְרֶעפְן אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ אוּן אוֹיפְשְׁטֶעלְן שֵׁיינֶע דוֹרוֹת; וֶוען? מִיט וֶועם? וִוי אַזוֹי? דָאס לָאז אִיבֶּער פַארְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט מַצְלִיחַ זַיין אִין אַלֶע דַיינֶע וֶועגְן.

...

זַיין אִינְדֶערְהֵיים וֶוען מֶען דַארְף

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לְפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

מֶען טָאר נִישְׁט אָפְּשְׁטוּפְּן וְכוּ׳; מֶען דַארְף זַיין אִין שְׁטוּבּ דִי נַאכְט פוּן וְכוּ׳, אֲפִילוּ עֶס אִיז דִיר שְׁוֶוער, דוּ הָאסְט נִישְׁט קַיין כֹּחַ צוּ פָּארְן.

סַיי דִי פְּרוֹי טָאר נִישְׁט אָפְּשְׁטוּפְּן אוּן סַיי דֶער מַאן דַארְף זַיין אִין שְׁטוּבּ וֶוען זִי גֵייט וְכוּ׳.

אַן עֶרְלִיכֶער אִיד לֵייגְט אַלֶעס אִין דִי זַייט צוּ קֶענֶען זַיין אִין שְׁטוּבּ מִיט דִי ווַייבּ אִין אַזַא נַאכְט.

אִיךְ הָאף דוּ וֶועסְט תְּשׁוּבָה טוּן אוּן אַרוֹיס פָּארְן צוּ דַיין ווַייבּ, וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ בְּרֶענְגֶען דִי שְׁכִינָה אִין שְׁטוּבּ.

...

זִיךְ אָפְּגֶעבְּן מִיט דִי מִקְוֶה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תש״פ לְפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ ווִיל דִיר פְרֶעגְן אוֹיבּ דוּ ווִילְסְט זַיין דֶער מִקְוֶה אִיד אִין שְׁטֶעטְל; אִיךְ מוּז הָאבְּן אֵיינֶער אַ בַּעַל אַחֲרָיוּת אוּן אַ בַּר דַעַת וָואס זָאל זַיין מְמוּנֶה אוֹיפְ׳ן מִקְוֶה. אִיךְ וֶועל דִיר נָאךְ שְׁרַייבְּן מֶער אֵיינְצְלְהֵייטְן ווִי אַזוֹי דוּ זָאלְסְט עֶס פִירְן, עֶס קֶען נִישְׁט זַיין אַ הֶפְקֵר פְּלַאץ, עֶס דַארְף זַיין מִיט אַן הַשְׁגָּחָה.

דִי ווִיכְטִיגְסְטֶע תַּקָּנָה וָואס אִיךְ ווִיל דוּ זָאלְסְט אַכְטוּנְג גֶעבְּן, זָאלְסְט אִיבֶּערְגֶעבְּן דִי עֶלְטֶערְן אַז קִינְדֶער זֶענֶען נִישְׁט עֶרְלוֹיבְּט צוּ קוּמֶען אִין מִקְוֶה אָן דִי עֶלְטֶערְן, עֶס אִיז נִישְׁטָא אַזַא זַאךְ אַז קִינְדֶער זָאלְן קוּמֶען אִין מִקְוֶה אָן דִי עֶלְטֶערְן.

אִיךְ הָאף דוּ וֶועסְט מִיר הֶעלְפְן מִיט דֶעם.

ווִיפִיל מִיר וֶועלְן נָאר וֶועלְן צוּרִיק טוּן פַאר׳ן רֶבִּי׳ן וֶועלְן מִיר נִישְׁט קֶענֶען בַּאצָאלְן פַאר וָואס עֶר הָאט אוּנְז גֶעגֶעבְּן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מַאכְן טִיקֶעטְס צוּ קוּמֶען צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס צִיּוּן

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - ד׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, ט״ז מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ בֶּעט אַייךְ אַלֶע טֵייעֶרֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, מַאכְטְס שׁוֹין טִיקֶעטְס צוּ קוּמֶען צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס צִיּוּן; לְכַתְּחִילָה זָאלְט אִיר נִישְׁט אַרוֹיסְפָארְן שְׁפֶּעטֶער פוּן דִינְסְטָאג נַאכְט פַאר רֹאשׁ הַשָּׁנָה וַוייל עֶס אִיז אַיינְגֶעשְׁטֶעלְט צוּ פָארְן מִיטְוָואךְ, בִּפְרַט הֵיי יָאר וֶוען מֶען דַארְף נֶעמֶען צְוֵויי פְּלִיגֶערְס, וֶוער וֵוייסְט צִי מֶען וֶועט קֶענֶען אָנְקוּמֶען אִין צַייט אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אוֹיסֶער אוֹיב מֶען קֶען נִישְׁט, אָבֶער לְכַתְּחִילָה זָאל מֶען אַרוֹיסְפָארְן פוּן זוּנְטָאג בִּיז דִינְסְטָאג; אִיךְ וֶועל אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם פָארְן זוּנְטָאג.

אִיךְ הָאף דִיר צוּ זֶען זוּנְטָאג בַּיים סִיּוּם מַסֶכֶת שַׁבָּת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

פְרִישׁ זִיךְ אוֹיף אִין לִימּוּד הַתּוֹרָה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת עֵקֶב, ט״ז מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

אִיךְ וַוארְט צוּ הֶערְן פוּן דִיר וָואס דוּ מַאכְסְט, וָואס דוּ טוּסְט; אִין יְשִׁיבָה אִיז הוֹיךְ יוֹם טוֹב, פוּן נֶעכְטְן - ט״וּ בְּאָב - הָאבְּן רוֹב בָּחוּרִים אָנְגֶעהוֹיבְּן לֶערְנֶען מַסֶכֶת תַּעֲנִית יֶעדְן טָאג, זֵיי טוּעֶן דִי סְגוּלָה וָואס מוֹהֲרַ״שׁ הָאט אוּנְז גֶעגֶעבְּן פַאר דִי בָּחוּרִים, אַלֶע בָּחוּרִים וָואס וֶועלְן לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג מַסֶכֶת תַּעֲנִית - פוּן ט״וּ בְּאָב בִּיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה - וֶועלְן גְלַייךְ טְרֶעפְן אַ שִׁידוּךְ; עֶס אִיז אַ נַחַת צוּ זֶען וִוי דִי בָּחוּרִים נוּצְן אוֹיס דִי צַייט, זֵיי לֶערְנֶען פְלַייסִיג.

אִיךְ ווִיל דוּ זָאלְסְט אוֹיךְ אָנְהֵייבְּן לֶערְנֶען; דִי בְּלֶעטֶער גְמָרָא וֶועט דִיר אַרוֹיס

נֶעמֶען פוּן דַיין בְּלָאטֶע, עֶס וֶועט דִיר בְּרֶענְגֶען צוּ דִי שֶׁענְסְטֶע מַדְרֵיגוֹת.

דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ריד): "תַּלְמוּד בְּגִימַטְרִיָּא אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמָהּ לִילִית, עַל כֵּן יֵשׁ כֹּחַ בְּלִמּוּד הַתַּלְמוּד לְהַכְנִיעַ אוֹתָהּ", 'תַּלְמוּד' בַּאטְרֶעפְט דִי זֶעלְבֶּע וִוי דִי נָאמֶען פוּן דִי קְלִיפָּה וָואס מַאכְט אַ מֶענְטְשׁ זִינְדִיגְן אִין פְּגַם הַבְּרִית, גְמָרָא אִיז מַכְנִיעַ דִי קְלִיפָּה וָואס וַוארְפְט אַרָאפּ דֶעם מֶענְטְשׁ אִין פְּגַם הַבְּרִית – הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִצְלָן.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר, בַּאנֵיי זִיךְ; נֶעם אַ גְמָרָא אוּן לֶערְן יֶעדְן טָאג דֶעם דַף הַקְּהִלָּה, אֲפִילוּ דוּ פַארְשְׁטֵייסְט נִישְׁט וָואס דוּ לֶערְנְסְט, זָאלְסְטוּ וַוייטֶער לֶערְנֶען. זָאג דִי וֶוערְטֶער פוּן דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה וֶועסְטוּ וֶוערְן אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן עו): "אֲפִילוּ מֶען פַארְשְׁטֵייט נִישְׁט דָאס לֶערְנֶען, זָאל מֶען וַוייטֶער לֶערְנֶען, מֶען זָאל זָאגְן דִי וֶוערְטֶער בִּיז מֶען וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ פַארְשְׁטֵיין".

אִיךְ הָאף דִיר צוּ זֶען זוּנְטָאג נַאכְט בַּיים סִיּוּם מַסֶּכֶת שַׁבָּת אוּן מְסִבַּת חֲנֻכַּת הַבַּיִת פַאר דִי מוֹסְדוֹת אִין שְׁטֶעטְל.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...